

Helsinki info

• Numero 1 • 20.2.2005 •

Julkisen tiedote •

**Signe Brander ikuisti valokuviinsa
sadan vuoden takaista Helsinkiä.**

Katso sivut 6–7.

Foto: Signe Brander
Helsingfors

Vad gör Robin, Mauritz, Sebastian, Dennis, Kenneth, Thomas, Oscar, Roy, Robert, Alex och två som heter Max på eftermiddagarna? Det framgår på sidan 19.

Kuva Helsingin kaupungin kuvapankki / Matti Tirri

Luovasti luovien

Luovaa, kurinalaista, käytännönläheistä. Näin kuvaili viime vuonna rakennustaiteen valtionpalkinnon saanut **Kirsti Sivén** arkkitehdin työtä. Niin rakennusten kuin asuntojenkin suunnittelua rajaavat monet suunnittelijan taidoista ja ideoista riippumattomat ohjeet, normit, taloudelliset edellytykset ja ulkoiset olosuhteet. Tämä ei Sivénia huoleta. ”Se vasta luovuutta vaatiikin, jos pitää ottaa huomioon monenlaisia reunaehdoja ja niiden puitteissa saada tulosta aikaan.” Pitkällä urallaan etenkin asutosuunnittelijana tunnetuksi tullut Sivén kertoo ajatuksistaan haastattelussa sivulla 15.

Kaupungin palveluksessa työskenteleville luovien ratkaisujen etsiminen ristiriitaisten odotusten, niukkojen resurssien ja paisuvien sääntökokoelmien paineissa on arkipäivää. Kaupunki menestyy tai kaatuu byrokratian luovuuden myötä tai sen puutteeseen. Pieniä ja suuria ratkaisuja tai ehdotuksia sellaisiksi tehdään joka päivä. Usein ratkaisut kirjautuvat kollektiivisen koneiston nimiin, mutta alun perin jokaisen uuden ajatuksen takana on kekseliäs ihminen.

Miten Nikkilän sairaala-alue muuttui muodikkaaksi jugendasuinalueeksi? Mitä tapahtuu tulevaisuudessa

Marian sairaalan alueelle – tai Lapinlahdelle? Kaupungin kehityksen kannalta ei ole yhdentekevää, mitä vanhalle kiinteistökannalle tapahtuu. Kävimme jututtamassa tilakeskuksen toimitilatarkastaja **Erik Niemistä**, jonka työsarkaa ovat kaupungin omasta käytöstä vapautuvien kiinteistöjen uudelleenjärjestelyt ja myynnit.

Kiinteistöviraston tilakeskus hallinnoi kahta ja puolta miljoonaa neliötä kaupungin tiloja, joissa sijaitsee muun muassa kouluja, päiväkoteja ja terveysasemia. Tiloja ja taloja ostetaan, myydään, vuokrataan, huolletaan ja uudistetaan. Kun Niemisellä on näppinsä pelissä, luovaa tulosta yleensä syntyy.

Luovuudesta puhutaan myös kokonaisten kaupunkien tasolla, kun verrataan kaupunkien ominaisuuksia ja yleistä pärjäämistä, kilpailukykyä suhteessa muihin kaupunkeihin. Luovuuden ja osaamisen nähdään tiivistyvän erityisissä osaamiskeskittymissä, kuten esimerkiksi yliopisto- ja korkeakoulukampuksilla. Helsingiltä ei tässä suhteessa puutu pelimerkkejä, mutta osallisten yhteydet toisiinsa voisivat toimia paremmin, todetaan Culminatum Oy:n julkaisemassa osaamisen maankäyttöstrategiassa, josta kerrotaan lisää tässä lehdessä.

Rita Ekelund ■

■ Tässä lehdessä

Luovasti luovien	2
Aikamatkalle valokuvien	3
Kelkka toi kunniaa	4
Lapset ja perheet sydämen asiana	5
Kuvia kadonneesta kaupungista	6–7
Reaktori on Suomen suurin	8
Helsinki sai ympäristömääräykset	9
Koiratkin on verolle pantava	10
Uuden musiikin festivaalit maaliskuussa	11
Kaupunki kampuksena	12
Uusi valtuusto aloitti	13
Valkan Vallu	14
Arkkitehdin työ on luovaa ja kurinalaista	15
Stadissa tapahtuu	16–17
Gardenian kevät	18
Den vilda hopen i egen eftis	19
Två kvinnor om kvinnlighet	20
Pärlor för stora och små	21
Kiireetöntä hoitoa määrääjässä	22
Tunteen kaupunki	23
Tilojen taikuri	24

Helsingin kaupunki tiedottaa

Numero 1 • 20.2.2005 29. vuosikerta	
Julkaisija	Helsingin kaupunki
osoite	PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin	1691 (vaihde)
faksi	169 3750
Päätoimittaja	
.....	Rita Ekelund
Toimitussihteeri	Leena Seitola
Toimittaja	Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut	Nina Weckström
Ulkoasu	Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva	Helsingin kaupungin museon kuva-arkisto / Signe Brander
Kirjapaino	Keski-Uusimaa Oy, Tuusula
Painosmäärä	296 940 kpl
ISSN	0782-0453
Jakeluasiat	
.....	Suomen Posti Oy
puhelin	020 451 5382,
.....	020 451 5658
faksi	020 451 5221
Lehti ilmestyy myös internetversiona osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info	
Seuraava Helsinki-info ilmestyy 10.4.	

Kuka? Mitä? Missä? Eksytkö virastoviidakkoon?

Soita	Helsinki-tiedotus, ma–pe klo 9–15, puh: 169 2278, 169 2279 tai jugendsali@hel.fi
Hae	Palveluesitteitä yms. Jugendsalista, Pohjoisesplanadi 19, ma–pe 9–17, su 11–17
Tutustu	Helsingin internetsivujen tarjoamaan tietoon: www.hel.fi Jugendsalin näyttelyt www.hel.fi/kkansl/jugendsali

Vem? Vad? Var? Vilse i byråkratin?

Ring	Helsingfors-info, må–fr 9–15, tfn 169 2278, 169 2279, e-post jugendsali@hel.fi
Kom	Broschyrer m.m. i Jugendsalen, Norra esplanaden 19, må–fr 9–17, sö 11–17
Kolla	Information på stadens internetsidor www.hel.fi Utställningar i Jugendsalen www.hel.fi/kkansl/jugendsali

■ ”Arkkitiedit näkevät mustavalkoisista rakennuskuvista paljon sellaista, mitä moni ei ehkä tule ajatelleeksikaan, kuten rakennuksen värityksen ja rappauksen kunnon”, toteavat arkistosihteeri Arja Björkman (oik.) ja arkkitehti Johanna Nordman.

saanut paljon kuvia lahjoituksena valokuvaa-moilta ja yksityishenkilöiltäkin.

”Nykyään rajoitamme aineiston vastaanottoa. Joka kuvasta pitäisi tietää sen henkilöt, paikka ja ajankohta. Otamme aineistot vastaan kaikin oikeuksin eli niitä voidaan käyttää myös kaupallisesti. Joten jos ei halua nähdä kuviaan vaikka mainoksessa, ei aineistoa kannata lahjoittaa meille. Kuviamme saa rajata, mutta siitä täytyy mainita kuvan yhteydessä. Ostamme jonkin verran kuvia, ja niihin pätevät samat säännöt”, arkistosihteeri Björkman kertoo ja lisää:

”Uusia kuvia tarvitaan, koska museon tehtävänä on tallentaa nykyistä elämänmenoa ja ilmiöitä sekä katoavaa maisemaa, samalla lailla kuin museon alusta saakka, jolloin Signe Brander kuvasi 907 Helsinki-aiheista kuvaa, jotka muodostavat yhä kokoelmamme ytimen.”

Kuva-arkistossa työskentelee valokuvatutkijoita, jotka ajoittavat ja luettelivat kuvia sekä vievät niitä tietokantaan. Kuvat muuttaa sähköiseen muotoon kuvankäsittelijä.

”Meillä on myös oma valokuvaboratorio ammattilaisineen. Kuvien säilyvyyteen kiinnitetään erityistä huomiota. Esimerkiksi kemikaalit pestään erittäin tarkasti pois. Vanhimpia kuvia säilytetään lepoarkistossa. Osa kokoelmasta on mikrofilmattu ja kuvia on siirretty sähköiseen muotoon vuodesta 1994 alkaen. Asiakkaat eivät pääse käsiksi alkuperäiseen aineistoon, vaan kopioihin.”

Viime vuonna kuva-arkistoa käytti 2 600 asiakasta. Suurin osa heistä halusi kuvat digitaalisessa muodossa joko sähköpostiinsa tai cd-levylle ja vähemmistö paperivedoksena.

”Suurin osa tilaajista on nähnyt kuvan josain julkaisussa ja osaa siksi kuvailla sen tarkasti. Sähköpostiosoitteeseensa kuvan tilatesaan sen voi saada jo samana päivänä. Nyrkkisääntönä on, että asiakas saa kaikki aineistot viikossa. Jos kuva menee kaupalliseen käyttöön, kuten mainokseen tai myyntiin tarkoitettuun kirjaan, perimme käyttöoikeusmaksun, mutta muuten veloitamme vain kuvahinnan”, Björkman kertoo.

Tiina Kotka ■

● Kaupunginmuseon kuva-arkisto, Sofiankatu 4, ma ja to klo 10–15, puh. 169 3450, faksi 169 3953. Sähköpostiosoite arja.bjorkman@hel.fi. Nettiosoite www.hel.fi/kaumuseo/suomi/kuvaarkisto.html.

● Kaupunginmuseon kuva-arkiston perustana olevia Signe Branderin valokuvia esitellään sivuilla 6–7.

Aikamatkalle valokuvain

Kaupunginmuseon kuva-arkiston miljoonan kuvan, negatiivin ja postikortin avulla voi tehdä aikamatkan 1800-luvulle saakka. Kuvista voi teetättää myös kopioita.

ne käsialoineen tuovat aikakaudet esille käsinkosketeltavasti.”

Nordman arvelee tulevaisuuden arkistoon myös vapaa-ajallaan. ”Olen ajatellut ostaa asunnon ja tajusin juuri, että voin käydä täällä tutkimassa kunkin talon historiaa: kuka on arkkitehti, milloin talo on rakennettu ja onko talo alkuperäisen näköinen – mikä olisi minulle tärkeää.”

Vanhin kuva 1840-luvulta

Arkiston vanhin kuva on luvun arkkitehti **Carl Ludvig Engelin** pojan, lääkäri **Johan Wilhelm Engelin**, muotokuva 1840-luvun lopulta. Ku-parilevylle hopean avulla kiinnitetty kuva on upotettu koristerasiaan aikakaudelle tyyppillisesti.

”Meillä on useita 1850-luvun henkilökuvia, joiden valokuvamuotoa kutsuttiin daguerrotypiaksi. Kuvat olivat kalliita, mutta silti valokuvamuotokuva tuli halvemmaksi ja nopeammaksi kuin maalattu”, kertoo kuva-arkiston ja museon Kuvakokoelma-yksikön päällikkö **Riitta Pakarinen** ja lisää: ”Olemme erikoistuneet Helsinki-kuviin ja niitä on meillä enemmän kuin missään kokoelmassa maailmassa. Vanhimmat Helsinki-kuvamme ovat 1860-luvulta. Harvinaisuuksiimme kuuluu ainutlaatuinen **Eugen Hoffersin** Nikolainkirkon tornista vuonna 1866 ottama panoraama. Tuon 18 kuvan sarjan ottaminen kesti häneltä kolme viikkoa, sillä valaistusolosuhteiden piti olla samanlaiset joka kuvassa eikä silloisella tekniikalla ollut mahdollista kiinnittää kuvia nopeasti lasilevylle.”

Kaupunginmuseossa on myös kuvia ensimmäisen maailmansodan aikaisesta Helsingistä.

”Meillä on kenraalikuvernöörin adjutantin **Ivan Timiriasewin** luovuttamia kuvia, jotka on otettu 1900-luvun alun ja vuoden 1927 välillä. Niistä historiallisesti mielenkiintoisimpia ovat kuvat ensimmäisen maailmansodan aikaisesta Helsingistä. Yleensäkin sota-aikojen kuvat ovat arvokkaita, koska kuvauskiellon ja sensuurin vuoksi ei saanut kuvata. **Rafael Roosin** 1920–1930-luvuilla ottamat teol-

lisuus-Helsingin kuvat ovat myös harvinaisia, sillä teollisuusvakoilun pelossa tehdasinteriöörejä ja tuotantotekniikkaa ei juuri kuvattu”, Pakarinen kertoo.

Suomen vanhin säilynyt valokuva on kaupungin näkymä Turusta vuodelta 1842. Kuvaa säilytetään Turun maakuntamuseossa. 1800-lukua varhaisempia näkymiä Suomesta ja Helsingistä voikin etsiä vain maalauksista. Helsingin kaupunginmuseolla on niitä 1700-luvulta alkaen ja kuva-arkistossa on niistä valokuvia.

Kuvat kaikin oikeuksin

Koska museon kuvakokoelmat toimii kaupungin keskuskuva-arkistona, virastot luovuttavat sinne käytöstä poistamansa kuvat. Yksi suurimmista luovutetuista aineistoista on kaupungin liikennelaitokselta. Museo on vuosien varrella

Esplanadin puisto vuonna 1912.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo / Ivan Timiriasew

Käsinkosketeltavaa historiaa

Museoviraston arkkitehti **Johanna Nordman** on tullut arkistoon etsimään rakennushistorian tutkimustaan varten kuvia Taivallahden kasarmista ja Vuosaaren elementtikirkosta.

”On upeaa päästä tutkimaan vanhoja kuvia kaikessa rauhassa ja maksutta. Kokoelma on niin laaja, että olen saanut valtavasti tietoa rakennusten vaiheista ja kunnosta rappautsa myöten. Tarkastelen mieluummin paperikuvaa kuin digikuvaa. On mielenkiintoista lukea kuvien takaa eri aikakausina kirjoitettuja tekstejä. Kuvat kellastuneine pintoineen ja vanhoi-

Kuva Kimmo Brandt

Kelkka toi kunniaa

Kun kolme opiskelijaa yhdistää voimansa lopputyötä varten, voi tuloksena olla monikäyttöinen tuote, joka saa kansainvälistäkin tunnustusta. Näin kävi Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian apuvälinetekniikan opiskelijoille **Jouni Remekselle** ja **Toni Nisulalle** sekä fysioterapian opiskelijalle **Kari Seliverstowille**.

Heidän suunnitteleman hiihtokelkka on nyt myynnissä ja on voittanut sarjansa Euroopan komission kilpailussa "Design for All". Kelkka on herättänyt ihastusta myös saksalaisilla ja kotimaisilla apuvälinemessuilla.

"Muissa hiihtokelkoissa ei ole säädettäviä kuppi-istuimia, jotka tukevat selkää ja lantioita. Kelkkamme rungon rakennekin on uudellinen", voittajakolmikko kertoo.

Kelkan runkoon voidaan kiinnittää niin sukset, matkaluistimet, rullaluistimet kuin vetoaljaatkin. Kelkassa istuen ja teleskooppisauvoilla

vauhtia lykkien pääsevät hiihtämään ja luistelemaan nekin, joilla on alaraajan vamma. Kelkassa istuva henkilö voi myös kehoaan liikuttamalla pelata laskettelupeliä runkoon kiinnitettävän lisäosan avulla.

"Peli sopii niillekin, joilla ei ole sormissa voimaa tai koordinaatiota. Laskettelusimulaation avulla henkilö pääsee parantamaan koordinaatiotaan ja ylipäättään pelaamaan", toteaa Kari.

Työnjako kelkkaa suunniteltaessa ja toteutettaessa oli se, että Jouni ja Toni kokeilivat erilaisia rakenne- ja materiaaliratkaisuja ja Kari auttoi löytämään parhaan mahdollisen hiihtosaatteen. Kari myös analysoi hiihtosuorituksen vaihe vaiheelta ja mittasi, mitkä lihakset kulloinkin kuormittuvat. Vastaavaa analyysiä ei ollut kukaan tehnyt Suomessa aiemmin ja aineistoa ovatkin pyytäneet käyttöönsä esimerkiksi keltkahiihdon valmentajat.

■ **Kari Seliverstow (vas.) ja Jouni Remes (oik.) ovat tehneet Toni Nisulan kanssa monikäyttöisen ja palkitun kelkan.**

Kolmikko työsti kelkan sellaiseksi, että se sopii mahdollisimman monille alaraajavammaisille. Kelkkaan valittiin lisäksi keltkahiihdon kilpailusääntöjen mukaiset mitat. Kolmikko teki yhteistyötä MM-tason keltkahiihtäjän ja keltkahiihdon maajoukkuevalmentajan kanssa.

"Karillakin on erityistietoa, onhan hänen toinen jalkansa amputoitu. Tekniikan opettajat puolestaan auttoivat meitä lujuuslaskelmissa ja hitsauksessa. Teimme kelkasta neljä versiota. Lopullisesta mallista tuli kevytrakenteinen, kestävä, helposti koottava ja tyylikäs. Kohtuuhintainenkin kelkka on, sillä se maksaa 800 euroa, kun taas ranskalaisesta kelkasta joutuu pulittamaan 3 000 euroa", Jouni kehaisee.

Vaikka kolmikko on nyt valmistunut, eivät siteet opinahjoon ole katkenneet. Koulu tekee opetustyönä edullisesti kelkan istuinosia, ja esimerkiksi Jouni käy opettamassa alansa opiskelijoille muovin työstämistä.

Kari on päätenyt fysioterapeutiksi Lastenlinnan apuvälineyksikköön. Jouni ja Toni puolestaan työskentelevät apuvälineitä myyvissä ja valmistavissa yrityksissä. Heillä on myös yhteinen vapaa-ajan liikuntavälineisiin keskittyvä yritys Tojo-Sport, joka myy muun muassa palkittuja hiihtokelkkoja. Niiden osia valmistavat Stadian lisäksi useat yritykset alihankintatoina.

"Lisäksi apuvälineitä vuokraava Solia otti kelkkamme valikoimaansa. Kelkasta tulee kyselyjä ulkomaita myöten. Uusiakin sovelluksia toivotaan. Monet esimerkiksi haluaisivat pyörätuoli- ja melontasimulaattorin, mutta sellaisia emme taida ehtiä tehdä", miehet kertovat.

Liikuntaan liittyvä lopputyö oli kaikille kolmelle luonnollinen valinta, sillä he urheilevat paljon. Jouni harrastaa laskettelua, karatea ja seinäkiipeilyä. Kari pelaa amputoitujen MM-jääkiekkjoukkueessa ja Toni harrastaa salibandyä, soutuja ja pyöräilyä.

"Mutta ennen kaikkea oli mukavaa ja motivoivaa tehdä lopputyö, josta on hyötyä monille. Itse saimme paljon kokemusta materiaalien työstämisestä ja valmistusprosessista. Apuvälineitä kehitettäessä kannattaa antaa luovuuden kukkia ja tehdä eri ammattikuntien välistä yhteistyötä", ystävykset toteavat. ■ TK

Kuva Kimmo Brandt

Exlibris kertoo omistajastaan

Koulutusjohtaja **Erkki Tuomisella** on monta rautaa tulossa. Päivätyönään hän johtaa Helsingin tekniikan alan oppilaitoksen Käpylän koulutusyksikköä. Ammatti on hänelle kutsumus, jolle hän sanoo tavallaan myyneensä sielunsa. Silti elämä nuorten kanssa pitää myös oman mielen nuorena.

Tuomisen vapaa-aikaan mahtuu monenlaisia harrastuksia. Miehen kasvoille nousee kujeileva ilme, kun hän ilmoittaa olevansa hullu. Tauti iski koulupoikana kesällä 1966 ensimmäisellä Lapin retkellä. Siitä lähtien hän on samoillut noin 8 000 kilometriä Lappia ristiin rastiin reppu selässä, kiikarit ja kamera kaulassa. Luontoharrastuksen ohella taiteen tekeminenkin alkoi kiinnostaa jo koulunpenkillä. Kuvaamataidon opettajan innoittamana syntyi Tuomisen ensimmäinen oma kirjanomistajamerkki – exlibris, joka kuvaa tekijänsä harrastuksia.

Vuosia myöhemmin hän innostui asiasta uudelleen. Nyt Erkki Tuominen on tehnyt yli 200 exlibristä. Ne kaikki, myös äidin tallentama ensimmäinen, ovat numeroituina kansioissa, ja merkkien omistajien tarinatkin ovat tallessa. Lisäksi hänen kokoelmiinsa kuuluu noin

12 000 muiden tekemää kirjanomistajamerkkiä, joka on yli puolet tunnetuista Suomessa tehdystä exlibristä.

Tuominen on Suomen Exlibrisyhdistyksen varapuheenjohtaja ja vastaa myös osaltaan yhdistyksen järjestämisestä näyttelyistä. Sen lisäksi hän toimittaa yhdistyksen jäsenlehteä, Exlibrisuutisia. Viimeisin suuri näyttely kerättiin metsäalan ammattilaisten merkeistä. Lustosta eli Suomen metsämuseosta näyttely on vastikään siirtynyt Suomen Metsästäsmuseoon Riihimäelle. Näyttelyssä on esillä noin 150 kirjanomistajamerkkiä, jotka kertovat tarinoita niin metsureista kuin professoreistakin. Exlibristen tekijäjoukossa on useita nimekkäitä taiteilijoita, kuten esimerkiksi **Helmiriitta Honkanen**, **Pentti Kaskipuro** ja **Erkki Tanttu**.

Exlibriksen tekeminen vaatii merkin omistajan maailmaan perehtymistä. Erkki Tuominen kuvaa prosessia sukellukseksi ihmisen pääkopan sisään. Sukelluksia ei tehdä suinkaan tirkistelymielessä vaan siksi, että kuvan saajan arvomaailman tunteminen on tärkeää työn onnistumisen kannalta. Taiteilijan on selvitettävä kuinka muuttaa kuvaksi merkin saajan ta-

pa elää. Exlibriksen tekemisen saloja Tuominen on tehnyt tutuksi myös Itäkeskuksen työväenopiston järjestämällä lyhytkursseilla, joissa on opeteltu kirjanomistajamerkin tekoa sommitelusta valmiiseen merkkiin.

Erkki Tuomisen piirtämien exlibristen tarinoita voisi kuunnella loputtomiin. Osa töistä syntyy suhteellisen nopeasti ja vaivattomasti. Toisten aihetta ja kuvakokonaisuutta joutuu hahmottelemaan mielessä pitkiäkin aikoja. Jotkut kuvat sisältävät runsaasti yksityiskoh-
tia, toiset ovat hyvin pelkistettyjä.

Mitä enemmän Tuomisen tarinoita yksittäisten exlibristen synnystä kuulee, sitä vaikeampaa on löytää omaa suosikkiaan merkkien joukosta. Yksi kuvallisesti herkullisimmista on annettu lahjaksi kirjaharrastuksen kautta tutuksi tulleen **Seppo Hiltuselle**. Antikvariaatin omistajan exlibriksessä maapallon päällä ke-
kottaa pöllö rusetti kaulassa. Merkin taustalla on kirjahylly, jonka 60 kirjaa kuvaavat lahjan saajan merkkivuosi. ■ LS

■ **Taide on yksi Erkki Tuomisen harrastuksista. Hän on tehnyt muun muassa yli 200 exlibristä.**

Kuva Leif Weckström

Lapset ja perheet sydämen asiana

Sosiaalipalveluja uudistettiin vuoden alussa Helsingissä. Seitsemän suurpiirin tilalle tuli viisi vastuualuetta, jotka muodostettiin ihmisen elämänvaiheita mukaillen. Lapsiperheiden palveluihin keskittynyttä vastuualuetta johtaa **Railii Metsälä**.

”Asioita hoidettiin aiemmin liian hajanaisesti. Pienimmät sosiaalipalvelutoimistot olivat myös haavoittuvia esimerkiksi työntekijöiden sairauslomien aikaan. Suurempi yksikkö on joustavampi ja mahdollistaa paremmin työntekijöiden erikoistumisen. Hallintouudistus karsi keskiportaan johtoa ja nopeutti samalla päätöksentekoa”, perhepalvelujohtaja listaa uudistuksen hyötyjä.

Metsälä vastaa päivähoitoa lukuun ottamatta kaikista lasten, nuorten ja vanhempien tarvitsemista sosiaaliviraston palveluista. Käytännössä käsiteltävien asioiden kirjo ulottuu lasten askartelukerhoista elatusapuun, adoptiosta isyyden tunnustamiseen, kasvatus- ja perheongelmista aikuistuneiden lastenkoti- nuorten asumisjärjestelyihin sekä päihdeongelmaisten hoitoon saattamisesta sijaisvanhemmuuteen.

”Kaupunki haluaisi lisätä lasten sekä nuorten perheisiin sijoittamista ja samalla vähentää laitospaikkojen määrää, mutta sijaisvanhempia ei ole riittävästi. Lisäksi lasten ja nuorten vakavat mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet ja heille tarvittaisiin nopeasti tehokasta kuntoutusta. Tällä hetkellä lasten- ja nuorisokodit

joutuvat vastaamaan hyvinkin sairaiden lasten tarpeisiin”, kertoo Metsälä vastuualueensa tämän hetken suurimmista haasteista.

Vaikka hänen 1 500 alaisensa työnkuvaan kuuluvat vaikeatkin lasten ja nuorten ongelmat, pyritään yksikössä myös puuttumaan vasta oraalla oleviin ongelmiin ja tukemaan perheitä ensimetreiltä asti.

Palvelut on keskitetty neljään perhekeskukseen sekä niiden alaisiin toimipisteisiin. Lisäksi on perheneuvola, jolla on toimipisteitä eri puolilla kaupunkia.

”Perhekeskuksista voi hakea yhtä lailla kotipalvelua kuin tukea lapsen käyttäytymishäiriöiden selvittelyyn. Toivoisin perheiden ottavan yhteyttä heti ongelmien ilmetessä, sillä mitä aikaisemmin niitä käsitellään, sitä nopeammin ja vähemmällä avulla saadaan myönteisiä muutoksia. Meillä toimii muun muassa vertaisryhmiä lapsille sekä eri ikäisten lasten vanhemmille. Toiminta ei keskity vain ongelmiin, vaan myös kokemusten jakamiseen sekä lasten leikkiin ja luovaan ilmaisuun.”

Sosiaaliviraston organisaatiouudistuksen yhteydessä leikkipuistotoiminta siirrettiin ylikuormitetun päivähoiton vastuulta Metsälän johdettavaksi.

”Uudistus oli perusteltu myös siksi, että leikkipuistot ovat perheiden luonteisia kohtauspaikkoja. Helsingin leikkipuistotoiminta on todella hyvällä mallilla, kansainvälisestikin ainutlaatuista.”

■ **Perhepalvelujohtaja Railii Metsälä pitää merestä. Se näkyy hienosti hänen työpaikaltaan Kallion virastotalosta.**

Leikkipuistotoiminnassa ovat mukana asukkaat sekä monet järjestöt. Muutenkin virasto tekee tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden, kuten terveydenhuollon, koulujen ja seurakuntien kanssa.

”Työntekijämme työskentelevät enenevässä määrin toimistojen ulkopuolella: kodeissa, kouluissa, päiväkodeissa, leikkipuistoissa, asukkaiden kerhotiloissa, lähiöasemilla ja jopa poliisiasemilla.”

Railii Metsälä siirtyi nykyiseen työhönsä itäisen sosiaalikeskuksen johtajan paikalta. Hänellä on pitkä kokemus sosiaaliasioiden hoitamisesta. Helsingin kaupungin palveluksessa hän on ehtinyt olla kolme vuosikymmentä. Yhtä kauan hän on asunut täällä.

”Olen aina ihastellut merta ja sitä, kuinka paljon upeaa luontoa pääkaupungissa on. Arvostan myös julkista liikennettä, niin kuin kirjastojammekin. Ne ovatkin olleet tarpeen, sillä luen mielelläni kirjallisuutta laidasta laitaan. Rankan työn vastapainona käyn myös ulkoilemassa koiriemme kanssa. Kesäisin vapaa-aikaa kuluu kotipihaa hoitaessakin”, Metsälä kertoo. ■ TK

● Lisätietoa perheiden palveluista saa netistä www.hel.fi/sosv/perheet/ -osoitteesta.

Elämänkaari tuli sosiaalivirastoon

Sosiaalivirastossa siirryttiin vuoden alussa alueelliseen jakoon perustuneesta organisaatiosta elämänkaaren mukaiseen organisaatioon. Nyt asiakkaan elämäntilanne ratkaisee sen, mistä hän palveluja saa.

Uudistetussa organisaatiossa on viisi vastuualuetta: lasten päivähoito, lapsiperheiden palvelut, aikuisten palvelut, vanhusten palvelut sekä hallinto- ja kehittämiskeskus.

Organisaatiouudistuksen tavoitteena on muun muassa palvelujen parantaminen, hallintokustannusten pienentäminen ja toimin-

nan vaikuttavuuden tehostaminen. Organisaatiouudistus ei ole vain hallinnollinen, vaan pyrkii myös uudistamaan viraston toimintakulttuuria. Palvelupisteiden osoitteissa tapahtuu joitakin muutoksia, joista saa yksityiskohtaista tietoa sosiaaliviraston nettisivuilta www.hel.fi/sosv/ -osoitteesta.

Kaikkien sosiaalipalvelupisteiden puhelinvaihteen numero on nyt 310 4011. Neuvontanumero on vanha tuttu 010 66011. Myös sosiaalipäivystyksen numero säilyy ennallaan eli on 010 66006. Numero päivystää joka päivä kello 9–24.

Kuvia kadonneesta kaupungista

Rakastetun Helsingin-kuvaajan Signe Branderin valokuvista on koottu teos, joka valottaa niin pääkatujen kuin syrjäisten kujienkin 1900-luvun alun elämää.

Signe Branderin kuvat antavat arvokasta tietoa vuosisadan alun elämästä ja rakennuskannasta. Tuohon aikaanhan suurin osa kuvista oli varakkaiden otattamia henkilökuvia. Brander kuvasi työväestöä pihapiireissään, katunkymiiä ja rakennuksia. Hän ei unohtanut huumoriakaan. Monissa kuvissa on esimerkiksi eläimiä selvästi humoristisessa hengessä kuvattuna”, kertoo teoksen ”Signe Brander, Helsingin valokuvaaja” kirjoittaja Riitta Pakarinen.

Pakarinen tuntee kaupunginmuseon omistamat Branderin 907 Helsinki-kuvaa kuin omat taskunsa, sillä hän on museon Kuvakokoelmayksikön päällikkö. Kaikista Branderin kuvista Pakarinen valitsi satakunta otosta kirjan toisen tekijän, samassa museossa valokuvaajana työskentelevän Jan Alancon, kanssa.

”Tuon ajan laitteilla valotusajat ovat olleet pitkiä, joten Brander on joutunut pyytämään ohikulkijoita sekä talojen asukkaita pysähtymään. Tilannekuvia ottaessaan hän on rajannut kuvan valmiiksi ja sitten odottanut oikeaa hetkeä, jolloin paikalla on juuri sopivasti ihmisiä. Vaikka kaluston ominaisuuksien vuoksi kuvat on otettu melko kaukaa, on niissä valtavasti yksityiskohtia”, Alanco toteaa.

Venäläisiä hedelmäkauppiaita Hakaniemen torin kulmalla 1907. Raitiovaunun takana on Helsingin Raitiotie- ja Omnibus-Osakeyhtiön sähkövoimala. Se purettiin vuonna 1914, kun kunnallistetun liikenteen sähköä alettiin tuottaa kaupungin omasta voimalasta.

Maalarimestari Löfströmin vaimo Selma hakee vettä Pieni Roobertinkatu 4-6:n pihalta talvella 1907. Keskikaupunkiin oli saatu vesijohtoverkko 1870-luvulla, mutta vanhoihin puutaloihin sitä ei vedetty, vaan asukkaat käyttivät yhteistä ”kraanaksi” nimettyä vesipostia.

Vuosisadan alun kamerakalusto oli kookasta ja painavaa. Silti Brander kiipesi myös torneihin kuvaamaan. Hänellä on esimerkiksi Kallion kirkon, Työväentalon ja Kansallismuseon torneista otettuja panoraamakuvia.

”Pitkään hameeseen pukeutuneena ja painavaa kamerakalustoa kantaen kiipeämisen on täytynyt olla työlästä, niin kuin kuvaamisenkin painavine lasinegatiiveineen kaikkineen. Brander liikkui kalustonsa kanssa usein vossikkakyydillä”, kertoo Pakarinen.

Valokuvat kuin maalaukset

Signe Brander kuvasi Helsinkiä kaupunginmuuseota edeltäneen Muinaismuistolautakunnan aloitteesta vuosina 1907–1913. Tuolloin kaupungin väkiluku kasvoi nopeasti ja tarvittiin uutta rakennuskantaa. Sen alta purettavia ta-

Itäiseltä Heikinkadulta Erottajan suuntaan otettu kuva näyttää millaista katuviolinää oli vuonna 1908.

☛ **Kauppias myy tynnyristä lähdevettä nykyisen Liisanpuistikon kohdalla. Maurinkatu 4:n edessä otettu kuva on yksi harvoista vuosisadan alun talvikuvista. / Kuvaa on rajattu.**

☛ **Kaasulyhdyn puhdistaja nykyisen Meritulinkadun, entisen Konstantininkadun, numeron 10:n edustalla vuonna 1912. Kuva on yksi kahdeksasta Branderin pystykuvasta: hän suosi vaakakuva.**

☛ **Pojat hakevat vettä Viides linja 5:n kohdalla olleesta kaivosta, ja mies nauttii eväitä. Taustalla näkyy vastavalmistunut kivinen vuokratalo Kaikukujan ja Pengerkadun kulmassa.**

☛ **Nykyisen Vaasankadun, entisen Harjun huvila-alueen eli Kinaporin, työväen asutusta vuonna 1912. Suora levennetty Vaasankatu korvasi mutkittelevan kärrytien ja samalla talojen edessä olleet puut kaadettiin ja etupihat poistettiin. / Kuvaa on rajattu.**

viloiden ohitse. Kunkin kuvan vieressä on kartta, josta ilmenee, missä kuva on otettu.

Matkalla nähdään melkoinen määrä rakennusten ja elämisen kirjoja – jota enää ei ole. Maitoa ja lähdevettä tuodaan hevoskyydillä myytäväksi pihapiireihin, Töölön sokeritehdas tupruttaa savua, venäläiset jäätelökauppiat myyvät kärryistään herkuja Kauppatorilla ja kaasukäyttöiset katulyhdyt puhdistetaan korkeilla tikkailla seisten.

Niin kuin Branderin ikuistamat alueet, muuttui myös kuvaajan arki vuonna 1913, sillä kaupunginmuseo ei enää uusinnut hänen kuvaus-sopimustaan. ”Kyse oli ilmeisesti proosallisesti rahasta. Sittemmin Brander kuvasi muun muassa kartanoita. Kuvia niistä on tallessa Kansallismuseossa melkein pari tuhatta”, Pakarinen kertoo.

Vuonna 1869 syntynyt Signe Brander kuvasi aktiivisesti aina 1930-luvulle saakka. Tuolloin hänen näkönsä alkoi heiketä viherkaihin vuoksi. Hän joutui vuonna 1941 Kivelän sairaalaan, josta potilaat siirrettiin sodan vuoksi Nikkilän mielisairaalaan. Brander kuoli Nikkilässä 17.5.1942 ilmeisesti aliravitsemukseen sekä vitamiinien puutokseen ja haudattiin joukkohautaan muiden potilaiden tavoin.

Tiina Kotka ■

☛ **Kuva Leppäsuolla pyykkiä pesevistä naisista vuodelta 1907 on kuin maalaus – Branderin taideopinnot kantoivat hedelmää valokuvinkin.**

● Signe Brander, Helsingin valokuvaaja. Narinkka 2004. Helsingin kaupunginmuseo. Kirjaa voi ostaa Helsingin kaupunginmuseon Museokaupasta, Sofiankatu 4, ja museon näyttelypisteistä.

loja ja katoavia miljöitä olikin kiire tallentaa. Vaikka lautakunta määräsi kuvattavat kohteet, sai Brander kuvata itsenäisesti ja omalla tyylillään.

”Naiskuvaajia työskenteli tuohon aikaan ateljeissa, mutta kaupunkikuvaajana nainen oli harvinaisuus. Brander tuli valituksi tehtävään todennäköisesti vahvojen näyttöjensä ansiosta. Hänellä oli Helsingissä oma ateljee ja hän oli kuvannut esimerkiksi Savonlinnaa ja Suomen sodan taistelupaikkoja. Lautakunnan rohkea valinta on ollut jälkipolvienkin onni. Piirustuksenopettajaksi opiskelleen Branderin taiteellisuus näkyy kuvissa. Parhaimmillaan kuvat ovat kuin maalauksia. Brander ilmeisesti osasi käsitellä ihmisiä ja juuri ihmiset ovat hänen kuvilleen tunnusomaisia”, Pakarinen toteaa.

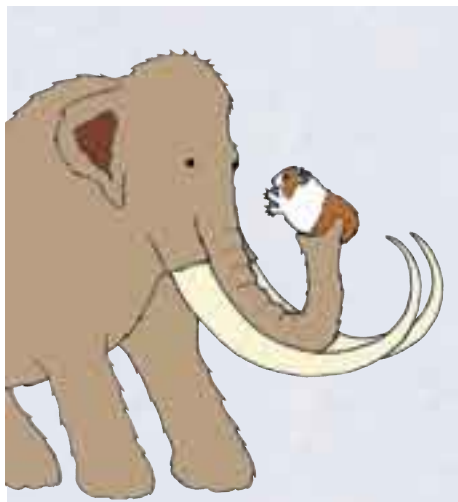
Branderin kuvat ovat kautta aikojen kuuluneet museon kuva-arkiston rakastetuimpiin ja ovat yhä museon kokoelman sydän. ”Signen kuvia tilataan yhä viikoittain. Museokaupassa myynnissä olleet Signen kahdeksan kuva-aihetta ovat olleet kestosuosikkeja. Signe-aiheista kirjaa on toivottu toistuvasti, joten päätimme ryhtyä toimeen”, kertoo Pakarinen.

Sadan vuoden takaista arkea

Alanco ja Pakarinen ovat koonneet teokseen sa kuvat alueittain niin, että lukijat matkaavat Branderin mukana Hermannista Hakaniemen ja Kruununhaan kautta Punavuoreen. Sieltä kuljetaan Kamppiin, Töölöön ja Rautatientorilta Pasilaan. Takaisin keskustaan palataan Töölön hu-

Kuvat Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkisto / Signe Brander

Mammutista marsuun

Tuomarinkylän kartanon alueella sijaitseva Lastenmuseum avataan maaliskuussa pienen tauon jälkeen. Museoon on valmistumassa Helsingin eläinten historiasta kertova näyttely Mammutista marsuun.

Helsinkieläinten elämään ovat kautta aikojen liittyneet kotieläinten lisäksi metsän ja meren elävät. Onpa täällä nähty jopa kaukasiakin eläinvieraita. Muinaisten mammuttien ja nykyajan pulleiden lemmikimarsujen väliin mahtuu monta eläintarinaa. Lapset ovat osallistuneet näyttelyn tekemiseen museon kesäkursseilla valmistamalla eläimillä.

Näyttely on täynnä pieniä yllätyksiä. Siellä voi sukeltaa kalojen valtakuntaan, kiivetä lintutorniin tai lypsää lehmää. Tarkimmat tutkailijat saattavat kohdata myös kodin pieniä syöpäläisiä, tosin vaarattomassa muodossa.

Näyttelyä täydentävät historiallinen eläinaapinen ja monipuoliset verkkosivut. Eläinaapisen kuvituksena on piirroksia ja vanhoja valokuvia. Osa aapisen huumorista vetoaa suoraan aikuisiin. Jokainen aakkonen on saanut seurakseen pienen runon.

Näyttely avataan yleisölle 14.3. Nettisivut valmistuvat huhtikuun aikana.

- Lastenmuseum, Tuomarinkylän kartano, puhelin 728 7458. Museo on avoinna sunnuntaista torstaihin kello 11–16.
- Lisätietoja www.hel.fi/kaumuseo-nettisivuilta.

Kuva Helsingin kaupunginmuseum

Suomen suurin nuorisotalo Katajanokalle 23.–26. 2.

Reaktori – talo täynnä toimintaa

Kuva Katarina Lyytikäinen

Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus koostuu hiihtolomaviikoksi kaikki toimintonsa saman katon alle. Silloin Katajanokan Wanhassa Satama muuttuu nuorisotaloksi. Suomen ja ehkä koko maailman suurimmassa nuorisotalossa tehdään itse, osallistutaan ja harrastetaan kuten millä tahansa nuorisotalolla. Viikon mittaan nuorilla on mahdollisuus päästä kokeilemaan esimerkiksi tanssikursseja, dj-kursseja, draamakursseja, musiikkipajoja, verkkopelejä sekä seikkailurataa. Myös monikulttuurisuus ja kansainvälisyys ovat vahvasti esillä.

Nyt ensimmäistä kertaa järjestettävä Reaktori on suunnattu yläaste- ja lukioikäisille (12–18-vuotiaat) ja sisäänpääsy on ilmainen.

Reaktorissa tapahtuu

Avoimessa nuorisotalossa on muun muassa tietokonepelejä, biljardi ja biljardin opetusta, pingis, lautapelejä ja nuorten järjestämiä kilpailuja.

- **Seikkailua ja tietoa:** skeittausta, seikkailurata, videoita kesätoimipaikoista, kanootteja ja muuta rekvisiittaa.

- **Free your mind:** nuorten verkkomedian toimitus tekee juttuja, kuvagallerioita ja videolähetyksiä nettiin. Lisäksi on nettiradio ja konemusiikki-äänistudio.

Web-kamerat lähettävät still-kuvaa nettiin ja sinne päätyy nuorten tekemiä videoita.

Järjestöt järjestävät banderollien, rintamerkkien ja Unicef-nukkien tekoa sekä väittelykilpailun joukkueille ja keskusteluja päivän teemasta. Lisänä on toimintarata,

Musiikkia pääsee tekemään demostudiossa. Lisäksi tarjolla on dj-kursseja, soitinworkshopeja ja nuoria esiintyjiä.

- **LANit:** 180 lanittajaa eli verkkopelaajaa, turnauksia peleistä, grafiikka- ja pelidemoja, kilpailuja, screeni, jossa näkyy mitä salissa tapahtuu (esimerkiksi turnauksien loppupelit) sekä pari yleisökonetta.

- **Kansainvälisyys:** kyselypaneelissa on mukana eri alojen asiantuntijoita, Tyttöjen talo, Cassandra, kirjasto ja maahanmuuttajajärjestö, tanssia, rumpumusiikkia ja afrikkalaispelejä. Kirjastonurkkauksessa on esillä kaupungin kirjastosta löytyviä maahanmuuttajille suunnattuja kirjoja, kulttuurien esittelyä ja perjantaina on maahanmuuttajanuorten järjestämä Reaktori-klubi kulttuuriareena Gloriassa (pop/hip hop).

- **Tanssi ja teatteri:** teatterityöpaja (improvisaatiota), disco- ja showtanssikursseja.

- **Nuorten neuvontaa:** nuorisotiedotuspiste, materiaalin jakoa, neuvontalaatikko, joka vastaa nuorten kysymyksiin ja tietokansioita.

- **Käden taitoja:** kynäruiskutyöpaja (esimerkiksi skeittidekkien koristeluun), korujen ja pienten veistosten tekoa kierrätysmateriaaleista, monotypiapainantaa.

- Lisätietoja antaa tapahtuman tuottaja, nuorisosihteeri Susanne Österlund, p. 310 891 25, 050-559 1762, susanne.osterlund@nk.hel.fi

- Tapahtuman nettisivun osoite on www.nk.hel.fi/reaktori.

- Muutokset ohjelmassa ovat mahdollisia.

Kuva nuorisosiainkeskuksen kuva-arkisto

10 vuotta ääntä ja vimmaa

Nuorten bändikatselmus Ääni ja Vimma soi 10-vuotistunnellissa nuorisotaloilla maaliskuun alusta lähtien. Kaupungin nuorisosiainkeskuksen järjestämässä tapahtumassa toista sataa nuorten bändiä tavoittelee aluekarsinnoissa paikkaa Gloriassa 11.–15.4. järjestettävään finaaliin. Kaikki katselmukseen osallistuvat bändit saavat musiikkialan ammattilaisraadilta sekä kirjallisen että suullisen palautteen. Kymmenen finalistibändiä palkitaan maineen ja kunnian lisäksi myös demoajalla ja keikoilla.

Vuosien varrella Ääni ja Vimma on toiminut ponnahduslautana useille nuorille artisteille ja bändeille, kuten esimerkiksi Smakille, Nerdeelle ja Bitch Alertille.

Aluekatselmukset järjestetään viitenä peräkkäisenä viikonloppuna seuraavan aikataulun mukaisesti: 4.–5.3. Kettutien nuorisotalo, 11.–12.3. Ruoholahden nuorisotalo, 18.–19.3. Koskelan nuorisotalo, 25.–26.3. Oranssi ry. sekä 1.–2.4. Oulunkylän nuorisotalo.

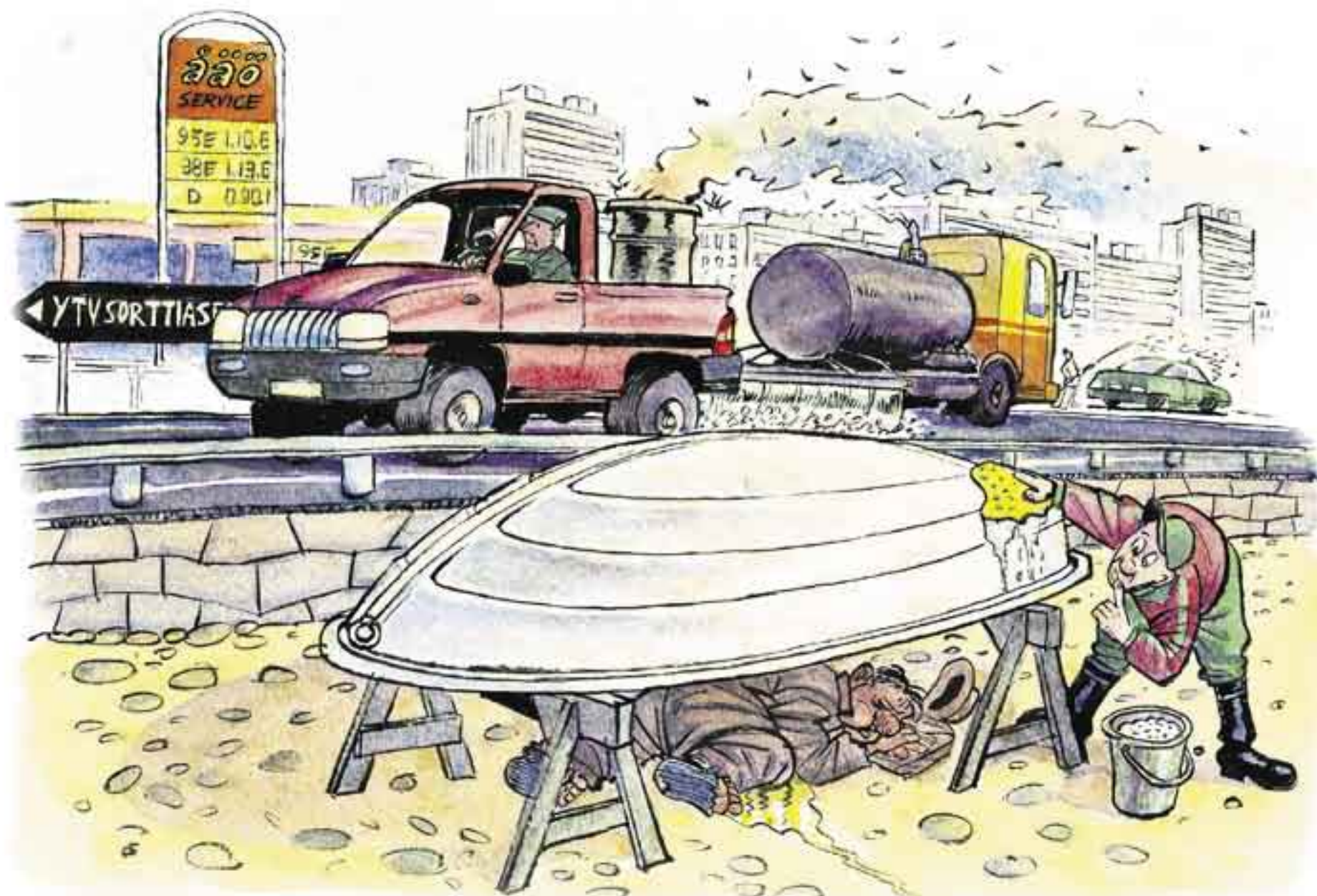
Semifinaalin päättymisen merkeissä bailataan Ääni ja Vimma 10 vuotta -klubilla Gloriassa 15.4. Katselmuksen finaali on 16.4.

Lisäksi 1.–3.4. järjestetään viidettä kertaa alle 14-vuotiaiden bändikatselmus **Junnuvimma**. Sen tapahtumapaikkana on Pasilan nuorisotalo (puh. 144 376). Junnuvimmaan voi ilmoittautua 25.2. saakka.

- Lisätietoja tapahtumasta saa www.nk.hel.fi/tapahtumat/aaanijavimma-nettisivuilta.

Kuvissa Ääni ja Vimma 2004 finalisteja

Helsinki sai ympäristönsuojelumääräykset

Vuoden alussa tuli voimaan joukko määräyksiä, jotka muun muassa kielivät puutarhajätteiden polttamisen avonuotiolla ja hiekoitushiekan poistamisen lehtipuhaltimella.

Vuoden alussa voimaan tulleet ympäristönsuojelumääräykset ovat kaupungin ensimmäiset. Niihin on sisällytetty myös aiemmin voimassa olleita määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on ehkäistä paikallisen ympäristön pilaantumista. Määräykset koskevat sekä yksittäisiä ihmisiä että kiinteistöjä ja yrityksiä.

Yksityisiä kuntalaisia tai kiinteistön haltijoita koskevat määräykset liittyvät muun muassa autojen pesuun. Niiden sekä koneiden ja laitteiden pesuvesiä saa imeyttää maaperään rajoitetusti ja ainoastaan, jos pesuaineet ovat mietoja. Muissa tapauksissa pesuvedet on joh-

dettava jätevesiviemäriin tarvittaessa hiekan ja öljynerottimien kautta.

Puutarhanhoidossa syntyviä risuja tai muita puutarhajätteitä ei saa enää taajaan rakennetuilla alueilla hävittää piholla avonuotiolla tai esimerkiksi tynnyrissä polttamalla. Hyväksyttäviä käsittelytapoja ovat haketus, kompostointi tai puutarhajätteiden vieminen YTV:n Sortti-asemille Kivikkoon tai Konalaan.

Kulkuväylien ja pihojen kunnossa- ja puhtaanapidossa on otettava huomioon töiden aiheuttama pöly. Puhdistettava alue on esimerkiksi kostutettava ennen hiekoitushiekan koneellista poistamista. Sama määräys pätee muussakin koneellisessa kunnossapidossa ja puhdistuksessa. Lehtipuhaltimen käyttö hiekoitushiekan poistamiseen on kielletty.

Veneenomistajilta edellytetään aiempaa suurempaa huolellisuutta veneitä kunnostettaessa. Merkittävin vaatimus liittyy veneiden pohjamaalien poistamisessa syntyvien jätteiden talteenottoon. Veneiden pesussa syntyvät jä-

tevedet on johdettava erottimien kautta jätevesiviemäriin, mikäli pesussa käytetään voimakkaita liuotinpesuaineita.

Ympäristönsuojelumääräyksiä sovelletaan myös niiden kiinteistöjen jätevesien käsittelyyn, jotka eivät ole liittyneet jätevesiviemäriverkostoon. Määräys koskee myös vapaa-ajan asuntoja tai vaikkapa tilapäistä rakennustyömaata.

Uudet öljy-, polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden tarkastusvaatimukset tuovat veloitteita niille kiinteistöjen omistajille, joiden hallitsemilla kiinteistöillä on öljy- tai kemikaalisäiliöitä. Ympäristönsuojelumääräysten mukaan kaikki maanalaiset säiliöt on jatkossa tarkastettava säännöllisesti. Tärkeillä pohjavesialueilla myös kaikki maanpäälliset säiliöt on tarkastettava säännöllisesti.

Kiinteistön omistajien on selvitettävä onko heidän tontillaan käytöstä poistettuja öljysäiliöitä, sillä ne on nostettava maaperästä viimeistään vuoden 2011 loppuun mennessä. Lisäkustannuksia saattaa tulla, jos maaperä on

pilaantunut esimerkiksi säiliön vuotamisen takia. Nostamisvelvoite koskee myös muita käytöstä poistettuja kemikaalisäiliöitä.

Määräykset ovat voimassa koko Helsingin alueella ja velvoittavat kotipaikasta riippumatta kaikkia kaupungin alueella toimivia kiinteistön omistajia, toiminnanharjoittajia sekä asukkaita.

- Ympäristönsuojelumääräykset ovat kunnallisia määräyksiä, jotka perustuvat ympäristönsuojelulakiin (1.3.2000). Määräykset ovat kokonaisuudessaan luettavissa osoitteessa www.hel.fi/ymk/ajan-kohtaista.

- Ympäristönsuojelumääräysten noudattamista valvovat ensisijaisesti Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ympäristötarkastajat (puhelin 7312 2760, ma-pe kello 8.15–16).

- Lisätietoja antavat johtava ympäristötarkastaja Juha Lahtela, puhelin 7312 2779, ympäristötarkastaja Hannu Arovaara, puhelin 7312 2769 tai ympäristötarkastaja Vesa Syrjälä, puhelin 7312 2797.

Kuva Kirsti Sivén & Asko Takala Arkitehdit Oy

Loppukiri nousee!

Loppukiri on Kirsti Sivénin suunnittelema, yhteisöllisyyteen perustuva senioritalo, joka valmistuu noin vuoden kuluttua Arabianrantaan. Loppukirissä oman kodin rauha ja yksityisyys yhdistyvät yhteisöllisyyteen. Se tarkoittaa talkoohenkistä yhteistoimintaa, johon kaikki osallistuvat omalla panoksellaan.

Mallia on saatu Tukholmasta, jossa vanhin samantapainen talo on toiminut jo yli kymmenen vuotta. Asukkaat ovat olleet tyytyväisiä. Ei tarvitse pelätä, että ihminen unohtuu omaan asuntoonsa, jos vaikka sairaus yllättäisi. Mo-

net yli 90-vuotiaat, yhä aktiiviset vanhuksat arvioivat, että jopa heidän elinikänsä on pidentynyt yhteisöllisen elon takia.

Loppukiriin tulee eri kokoisia asuntoja alkaen yhdestä huoneesta ja tupakeittiöstä kolmeen huoneeseen ja keittiöön. Kaikissa asunnoissa on parveke. 58 asunnosta on vielä varaamatta kymmenkunta. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Loppukiriä rakentavaan Aktiiviset Seniorit ry:hyn.

Yhdistyksen kotisivut löytyvät osoitteesta www.aktiivisetseiorit.fi. Yhdistyksen toimistossa, Kaarlenkatu 19, on päivystys keskiviikkoisin klo 10–13. Yhdistyksen puhelinnumerossa 7279 6449 on puhelinvastaaja, jota seurataan jatkuvasti. ■ Ritva Reinboth

☛ **Loppukiritalo koillisnurkasta: oikealla Arabianranta-katu, vasemmalla Birger Kaipiaisen katu**

Koiratkin on verolle pantava

Valtio aloitti Suomessa koiraveron keräämisen vuonna 1878. Koirarekisterin ja -veron tarkoituksena on vuosien saatossa ollut koirista yhteiskunnalle aiheutuvien kustannusten kattamisen lisäksi muun muassa vähentää kulkukoirien määrää. Vuoden 1979 uusi koiraverolaki siirsi verotuksen valtionhallinnolta kunnille. Helsingille kuuluvien koiraverojen keruuta hoitaa kaupungin talous- ja suunnittelukeskus.

Pääkaupungin kuuluisimpia verollisia koiria on ollut presidentti **Urho Kekkosen** venäjävinttikoiria Nina. Helsingin kaupunginkanslian arkistosta löytyy myös dokumentti, jossa marsalkka **Mannerheim** ilmoittaa koiransa muutosta Lohjan kuntaan vuonna 1948.

Alkujaan ainoastaan porojen paimentamiseen tarkoitettut koirat olivat verovapaita. Sotavuosina tätä ryhmää suurennettiin; tuolloin invalidien ja aistivallisten apu- ja opaskoirat lisättiin verovapaisten ryhmään. Nykyään tähän ryhmään kuuluvat myös maanpuolustus- sekä loukkaantuneiden hirvien jäljittämiskoirat.

Verorahat tulevat kotikaupungin käyttöön. Vaikka koiraverotuloja ei sinällään ole suoraan "koiramerkit", eräät kaupungin virastot, etenkin rakennusvirasto, tuottavat koirille tarpeellisia palveluja. Tällaisia palveluja ovat muun muassa koirapuistot ja niiden kunnossapito. Koirien vapaana telmimistä varten on

eri puolilla kaupunkia on yli 80 koira-aitausta. Joissakin aitauksissa on erikseen alueet pienille ja isoille koirille. Koirille on myös muutama oma uimaranta sekä koirametsä. Tämä noin 50 hehtaarin metsäalue Sipoossa on Helsingin kaupungin omistuksessa.

Helsingissä asuvan koiranomistajan tulee ilmoittaa koira rekisteriin omatoimisesti. Kaik-

ki koirat ikään ja rotuun katsomatta kuuluvat lain mukaan rekisteriin.

Koira on ilmoitettava rekisteriin, vaikka sillä olisi verovapaustodistus. Mikäli koiralla ei ole ainaisverovapaustodistusta, tulee todistus verovuoden 2004 verovapaudesta lähettää talous- ja suunnittelukeskukseen helmikuun 2005 aikana.

Lisätietoja

- Koirailmoituksesta ja veroista: www.hel.fi/taske/koirailmoitus.html. Katso myös kuulutus koiraveroista tässä lehdessä.
- Koirille ja koiraihmisille tarkoitetuista palveluista tietoa rakennusviraston internet sivuilta osoitteesta: www.hkr.hel.fi/viher/koirat.shtml.

Neljä pientalotonttia myynnissä

Maunulaan Lampuotilantien varteen kaavoitetuista pientalotonteista on vielä neljä myytävänä. Tonteille voi rakentaa kaksikerroksisia harjakattoisia puutaloja sekä autosuojat ja varastotilat. Myytävänä on kaksi omakotitonttia, joiden pinta-alat ovat noin 500 neliometriä ja rakennusoikeudet 180 kerrosneliometriä. Niille voi rakentaa 1–2 asuntoa. Lisäksi myydään kaksi rivi- tai paritalotonttia, joiden pinta-alat ovat noin 950 neliometriä ja rakennusoikeudet 360 kerrosneliometriä. Niille voi rakentaa 2–4 asuntoa.

Alueelta syksyllä valittujen seitsemän omakotitontin hyväksytyt myyntihinnat olivat keskimäärin noin 100 000 euroa per tontti eli noin 200 euroa tonttinelimetriltä.

Esitteet tonteista sekä tarjouslomakkeet saa tonttiosaston nettisivuilta: www.hel.fi/kv/tontti. Materiaalin voi myös noutaa kiinteistövirastosta (Katariinankatu 1).

Ostotarjoukset tonteista tulee tehdä 2.3.2005 mennessä. Samalle ostajalle voidaan myydä useampikin kuin yksi tontti, mutta tarjoukset tulee hinnoitella tonteittain. Tontit myydään korkeimpien tarjousten tekijöille.

- Lisätietoja kiinteistövirastossa antavat: Helena Vuolanto, puh. 169 3955, Kirsi Federley, puh. 169 3290 ja Tuomas Kivelä, puh. 169 3294.

Helsingin kaupunki

Koiravero vuodelta 2004

Koiranomistajan on maksettava Helsingin kaupungille koiraveroa koirasta, joka oli 31.12.2004 viittä kuukautta vanhempi ja jonka pysyvä pitopaikka vuoden 2004 päättyessä oli Helsingin kaupungissa.

Mikäli koiranomistaja ei ole ilmoittanut aikaisemmin koiraansa Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskukseen, on hänen tehtävä tämä ilmoitus viimeistään helmikuussa 2005. Jos koiranomistaja on alaikäinen, vastaa huoltaja alaikäisen lapsen koiraverolain koiranomistajalle asettamista velvoitteista. Ilmoituksen voi tehdä joko puhelimitse, koirailmoituslomakkeella tai sähköisesti internetissä.

Muutosilmoitus

Koiranomistajan on tehtävä muutosilmoitus koirasta Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskukseen, jos koiran pysyvä pitopaikka on muuttunut vuoden 2004 aikana, koira on luovutettu uudelle omistajalle tai koira on kuollut. Muutosilmoitus on tehtävä viimeistään helmikuussa 2005.

Jos koiranomistaja ei ole säädettyssä ajassa antanut koirailmoitusta koirasta, josta koiraveroa on suoritettava, voidaan koiravero korottaa enintään kaksinkertaiseksi siltä verovuodelta, jolta ilmoitus olisi pitänyt antaa.

Jos koiranomistaja on laiminlyönyt koirailmoituksen antamisen, voidaan koiranomistaja velvoittaa suorittamaan 10 euron suuruinen laiminlyöntimaksu.

Koirailmoituslomakkeita on saatavissa seuraavasta paikasta:

Helsingin kaupunki, talous- ja suunnittelukeskus
Pohjoisesplanadi 15-17, puh. 169 2514
PL 27, 00099 Helsingin kaupunki

Koirailmoituksen/muutosilmoituksen

voi tehdä sähköisesti osoitteessa www.hel.fi/taske/koirailmoitus.html

Koiravero vuodelta 2004 on 50 euroa, lasku lähetetään koiranomistajalle toukokuun 2005 loppuun mennessä.

Helsingissä 7.1.2005

Helsingin kaupunki, Talous- ja suunnittelukeskus

Helsingfors stad

Hundskatt för år 2004

Ägaren till en hund som 31.12.2004 var äldre än fem månader och då stadigvarande vistades i Helsingfors skall betala hundskatt till Helsingfors stad.

Ägare som inte tidigare anmält sin hund till Helsingfors stads ekonomi- och planeringscentralen skall göra detta senast i februari 2005. Om ägaren är minderårig ansvarar vårdnadshavaren för att förpliktelserna i lagen om hundskatt blir uppfyllda. Anmälan görs antingen per telefon eller skriftligt.

Ändringsanmälan

Om hunden 2004 permanent flyttat, fått ny ägare eller dött skall en ändringsanmälan göras till Helsingfors stads ekonomi- och planeringscentralen senast i februari 2005.

Om ägaren inte inom utsatt tid anmält hunden trots att hundskatt skall betalas för den, kan skatten höjas för det år som anmälan hade bort gälla. Skatten kan bli högst dubbel.

Ägare som inte gjort en hundanmälan kan förpliktas att betala en försummelseavgift på 10 euro.

Anmälningsblanketter fås på följande plats:

Helsingfors stads ekonomi- och planeringscentral
Norra esplanaden 15-17, tfn 169 2514
PB 27, 00099 Helsingfors stad

Hundanmälan/ändringsanmälan

kan också göras elektroniskt, adressen är www.hel.fi/taske/koirailmoitus.html

Hundskatten för år 2004 är 50 euro, en räkning skickas till hundägaren före utgången av maj 2005.

Helsingfors 7.1.2005

Helsingfors stad, Ekonomi- och planeringscentralen

Musica nova 4.–12.3.

Kansainvälinen uuden musiikin festivaali Musica nova Helsinki järjestetään 4.–12.3. Festivaalin konserteissa on teemana Iso-Britannia, ja viikon ajan saarivaltion keskeiset nykysäveltäjät esittäytyvät yleisölle eri puolilla kaupunkia järjestettävissä konserteissa. Festivaaleilla peilautuu myös suomalainen nykymusiikki brittiläistä uutta musiikkia vasten. Lasten ja nuorten musiikillisten vuorovaikutusprojektien perinnettä jatkavat TaikaAika, Varjonova ja TapiOLÉ.

Nuoret brittisäveltäjät ovat nousseet maailman kiinnostavimpien säveltäjien joukkoon. Musica nova esittelee brittiläisten nykysäveltäjien uusinta uutta; kantaesityksiä sekä teoksia, jotka kuullaan ensi kertaa Suomessa ja Pohjoismaissa.

Helsingin kaupunginorkesteri esittää konsertissaan 10.3. kahden siniverisen brittisäveltäjän **Michael Tippettin** ja **Paul McCartneyn** suuret orkesteriteokset. Avanti:n ja Stadian konsertit tarjoavat puolestaan rautaisannoksen brittiläisten nykysäveltäjien kamarimusiikkia.

Odotettuja kansainvälisiä vieraita ovat maailmanmaineeseen matkalla oleva ranskalainen Diotima-kvartetti sekä amerikkalainen saksofonisti **Joe Lovano**, jota on mahdollisuus kuulla Tapiola Sinfoniettan ja UMO Jazz Orchestran solistina. Jazzin monialainen taituri **Mike Gibbs** johtaa UMON toista konserttia, jossa esitetään hänen omaa tuotantoaan.

Musica nova tutustuttaa kuulijat myös uusiin nuoriin suomalaisiin artisteihin. **Eva Ollikainen**

ja **Nils Schweckendiek** ovat uusia kapellimestarilupauksia. Nuorista laulajista koostuva kamarikuoro EMO Ensemble julkistaa festivaalilla debyyttialbuminsa.

Kotimaisen musiikin tarjonnassa ovat keskeisesti esillä säveltäjät **Johan Tallgren**, **Riikka Talvitie** ja **Veli-Matti Puumala**, kukin omalla konsertillaan. **Kalevi Ahon** kahdeksas sinfonia, niin sanottu Urkusinfonia, kuullaan Radion sinfoniaorkesterin konsertissa 9.3. Kantaesityksiä on tällä kertaa 15, joista mittavin on **Pasi Lyttikäisen** Helsinkiin-ooppera. Kantaesityksensä saavat myös **Seppo Pohjolan** Sinfonia sekä **Jukka Tiensuun** Harmonikkakonsertto. Pianisti **Matti Raekallio** esittää **Paa-vo Heinisen** Mazurki opus 79 ensimmäistä kertaa kokonaisuudessaan.

Lasten ja nuorten musiikillisten vuorovaikutusprojektien perinne jatkuu festivaalin ohjelmistossa. VarjoNova-konserteissa keskitytään lapsisäveltäjien esittelyyn. Uudistunut TaikaAika houkuttelee koko perheen luomaan omia teoksiaan ammattitaiteilijoiden ja -pedagogien opastuksella. TapiOLÉ – uuden musiikin tapahtumapäivä – 5.3. tarjoaa elämyksiä huutokuorokilpailusta kamarimusiikkikonsertteihin. Suomen Kansallisoopperassa on Liedä lapsille -konserttisarja ja Suomalaisen musiikin päivänä 8.3. järjestetään kaksi lastenkonserttia, joissa kuullaan uudet teokset muun muassa **Jovanka Trbojevicilta** ja **Markus Fageruddilta**.

• Lisätietoja: www.musicanova.fi

Kuva John Abbot, kuvassa Joe Lovano

Työnantajien ja -hakijoiden kohtaauspaikka

Koska yritykset ja työntekijät löytävät toisensa helposti internetin työnvälityssivuilta, ovat ammattikorkeakoulut tehneet oman sivuston nimeltä Jobstep.net. Siellä yritykset kertovat vapaista työpaikoistaan ja etsivät työntekijöitä. Opiskelijat puolestaan voivat jättää sivuille yhteystietonsa ja ansioluettelonsa. Kaikki sivuston palvelut ovat maksuttomia.

Sivut toimivat myös tietopankkina, sillä ne kertovat muun muassa opetuksesta, työharjoittelusta ja projektitoista. Opiskelijoille suunnatuilla sivuilla annetaan vinkkejä myös työn hakemisesta ja ulkomailla työskentelemisestä. Ajankohtaisuudesta löytyy tietoa esimerkiksi rekrytointimesuista. Sivujen yleistä tietoa pääsevät lukemaan kaikki. Jos haluaa jättää tietonsa tai hakea tietoa opiskelijoista, vaaditaan rekisteröityminen. Se onnistuu Jobstep-sivuilla henkilö- tai yritystiedot kaavakkeeseen täyttämällä.

Koska Jobstep.net on valtakunnallinen palvelu, voi työnantaja valita, minkä am-

mattikorkeakoulun tai -koulujen opiskelijat yrityksen tietoja näkevät. Pääkaupungin suurin ammattikorkeakoulu on Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Siellä opiskelee vuosittain 7 000 opiskelijaa 29 koulutusohjelmassa.

”Parhaillaan Jobstepiin on rekisteröityneenä 3 300 Stadian opiskelijaa, ja työnantajia on 830. Opiskelijamme voivat käyttää palvelua vielä vuoden ajan valmistumisensa jälkeenkin. Osa työnantajista myös tulee Stadiaan kertomaan yrityksestään ja sen työpaikoista. Ammattikorkeakoulu järjestää maksutta tilat sekä tiedottaa tilaisuudesta alan opiskelijoille. Olemme koonneet Stadian omille nettisivuillekin paljon tietoa. Lisäksi koulussamme on opiskelijoiden ja työnantajien käytettävissä rekrytointivastaavia”, kertoo projektipäällikkö **Olli Pekkanen** ura- ja rekrytointipalveluista. ■ TK

• Lisätietoja saa nettiosoitteista www.jobstep.net ja www.stadia.fi/palvelut/ura-ja-rekrytointi/ sekä Stadian keskuksesta, puh. 310 8611.

Aikuiset oppiin

Ammattikorkeakoulu Stadian ensi syksyn aikuiskasvatintoihin on hakuaika 1.3.–8.4. Haku koskee yhtä lailla tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta, erikoistumisopintoja kuin jatkotutkintojakin. Näissä koulutuksissa huomioidaan opiskelijan aiemmat tutkinnot sekä työkokemus. Aikuiset voivat suorittaa esimerkiksi medianomin tai musiikkipedagogin tutkinnon. Heillä on myös mahdollisuus syventää ammatillista osaamistaan sosiaali- ja terveysalan ikääntyvien ja pitkäaikaipotilaiden hoidon

jatkotutkinto -koulutusohjelmassa. Stadia järjestää lisäksi avointa ammattikorkeakouluopetusta, johon osallistuva voi valita yksittäisiä kursseja. Tarjontaa on digitaalisesta videoeditoinnista nettisivujen suunnitteluun ja psykologiaan. Kurssit pidetään pitkän syyslukukautta, ja hakuajat ovat kurssikohtaisia.

• Lisätietoa opiskeluvaihtoehdoista Stadiassa saa osoitteesta www.stadia.fi, kohdasta ”Hae opiskelemaan”.

Stadia jakaa leveää leipää

Ammattikorkeakoulu Stadia houkuttelee nuoria osallistumaan yhteishakuun ”Levennä leipääsi” -tempauksella 4.3. kello 16–21 Kolmen sepän patsaalla. Tempaus on suunnattu abiturienteille ja ammatillisista oppilaitoksista valmistuville. Tempauksessa jaetaan tiedon lisäksi paloja Primulan leipomasta suuresta leivästä, jonka sanotaan olevan Stadin leivin.

Stadian yhteishakuun 29.3.–15.4. osallistuvilla nuorilla on valinnan varaa lähes

30:stä tekniikan, sosiaali- ja terveysalan sekä kulttuuri- ja palvelualan koulutusohjelmasta. Tutkintoon valmistutaan noin 3,5–4,5-vuodessa. Suosituimpia aloja ovat viime vuosina olleet viestintä, kauneudenhoitoala, ensihoito ja fysioterapia, joiden jokaiseen aloituspaikkaan on ollut yli 10 ensisijaista hakijaa. Lisätietoja Stadian yhteishausta saa osoitteesta www.stadia.fi. Nettihaku ammattikorkeakouluihin on osoitteessa www.amkhaku.fi 29.3. alkaen.

Kesätöihin kaupungille

Nopeimmat ehtivät vielä hakea kesätyöpaikkaa kaupungilta. Osa hakuajoista menee umpeen maaliskuun alkupuolella, mutta paikkoja tulee hakuun myös pitkin kevättä.

Töitä on tarjolla esimerkiksi sosiaalialalla, turistien neuvonnassa sekä liikuntapaikkojen ja puistojen kunnossapidossa. Kaupunki palkkaa ensisijaisesti helsinkiläisiä ja Helsingin oppilaitoksissa opiskelevia.

Useimpiin kesätyöpaikkoihin vaaditaan 18 vuoden ikää, mutta joihinkin voivat hakea myös 15 vuotta täyttäneet. Kesätyöpaikkoihin voi tutustua ja jättää sähköisen hakemuksen osoitteesta www.helsingintyopaikat.fi. Hakuajat ovat kunkin tehtävän kohdalla.

Kaupunki kampuksena

Yritysten lisäksi tutkimus- ja kehittä-mistoiminta ja opiskelu kansainvälistyvät ja liikkuvat. Puhutaan osaamisen globalisaatiosta. Helsinki haluaa osuutensa sijoittajista, huippuosaajista ja nuorista toivoista.

Kaupungit ovat perinteisesti olleet monenlaisen tiedon ja taidon kohtaamispaikkoja. Osaavat kaupungit ovat luovia ja kilpailukykyisiä, mikä vaikuttaa myös alueen työllisyyteen ja asukkaiden hyvinvointiin.

”Osaamisperustainen talous korostaa uusimman tiedon hallinnan merkitystä entisestään. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen, elinkeinoelämän ja julkisen vallan välisellä tiiviillä yhteistyöllä pieni maa pystyy parhaiten hyödyntämään uusinta tietoa. Keskinäisen verkostoyhteistyön tehostaminen tarjoaa Helsingin seudulla vielä käyttämättömän kilpailukykyvaltin”, sanoo Culminatum Oy:n toimitusjohtaja **Eero Holstila**.

Tehokkaiden tietoverkkojen lisäksi tarvitaan yhä mahdollisuuksia perinteiseen fyysiseen kontaktiin, korostavat kaupunkitutkijat. Ihmisten ja ideoiden vaivatonta tapaaminen, satunnaiset ja ennakoimattomat tapaamiset yli tiede-, taide-, opinto- ja ammattirajojen nähdään kaupunkien luovuuden edellytysinä. Liikennratkaisutkin vaikuttavat osaltaan siihen, miten helppo ihmisten on kohdata kaupungin alueella.

Helsingin seudun yliopisto- ja korkeakoulukampukset sijaitsevat kaupunkirakenteessa hajallaan. Matka teknologien Otaniemestä taideteollisuuden Arabianrantaan tai luonnontieteiden Kumpulasta Töölön kauppakorkeakouluille on toistaiseksi turhan pitkä sekä fyysisesti että usein henkisesti.

Tiedekorkeakouluvetoisten osaamiskeskitymien lisäksi pääkaupunkiseudulla on yritysvetoisia osaamiskeskitymiä esimerkiksi Ruoholahdessa ja kasvavia ammattikorkeakoulukampuksia. ”Koko seudun kannalta ainutlaatuisena kulttuuriin painottuvana kasvavana osaamiskeskittymänä voidaan pitää Helsingin keskustaan rakentumassa olevaa musiikkikampusta, joka syntyy uuden musiikkitalon myötä”, Holstila mainitsee.

kikampusta, joka syntyy uuden musiikkitalon myötä”, Holstila mainitsee.

Kaavoitus luo edellytyksiä

Kaupunki voi itse eri tavoin edistää osaamisen edellytyksiä muun muassa koulutuksen ja palvelutarjonnan kautta. Osaaminen voi olla näkökulmana mukana myös alueiden maankäytön ja liikenteen suunnittelussa. Kaavotuksella kaupunki vaikuttaa siihen, minne rakennetaan, millaisia alueista kehittyä ja miten yhteydet niiden välillä toimivat.

”Helsingin yleiskaava 2002 luo maankäytöllisiä edellytyksiä osaamiselle. Tämä oli yhtenä lähtökohtana jo Helsingin kehityksessä 1995. Yleiskaavassa on huomioitu muun muassa kampus-alueiden laajenemismahdollisuudet ja yritystoiminnan sijoittuminen niiden yhteyteen sekä liikenteen kehittäminen”, yleiskaavapäällikkö **Pertti Kare** kertoo. ”Osaamiselle sekä siihen liittyvälle yritystoiminnalle on luotu sijoittumismahdollisuuksia myös itäiseen Helsinkiin, jossa sitä tällä hetkellä on vähän. Itäinen Helsinki on yleiskaavassa tärkeä painopistealue.”

Kaupunkiympäristön laatu on merkittävä kilpailutekijä. Tiivis, elävä ja omaleimainen kaupunkiympäristö antaa ajatuksille virikkeitä. Myös asumisen taso ja vaihtoehtojen runsaus vaikuttavat eri elämänvaiheissa ihmisten päätöksiin opinto- tai asuinpaikkakunnasta. Helsingin haasteena on luoda uusille asuinalueille houkuttelevia erityispiirteitä.

Huippuosaamisen keskukseksi

Seudullisella tasolla maankäytön suunnittelua on pohdittu Culminatumin viime syksynä julkaisemassa osaamisen maankäyttöstrategiassa, joka liittyy tuoreeseen Helsingin seudun innovaatiostrategiaan. Culminatum Oy on Uudenmaan liiton, Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien sekä Uudenmaan yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän omistama kehitysyhtiö.

”Helsingin seutu aikoo globaalissa kilpailussa osaavista ihmisistä profiloitua monipuolise-

na tiedekaupunkina – Helsinki Region Science Park – jossa kampukset ja yrityskeskittymät muodostavat kansainvälisesti kilpailukykyisen verkoston. Voisimme kehittyä kansainvälisesti johtavaksi huippuosaamisen kesukseksi”, Holstila arvioi.

”2000-luvulla on alettu puhua kolmannen polven tiedepuistoista, joissa työnteon, tutkimisen ja opiskelun lisäksi on myös korkeatasoista asumista, kulttuuria ja runsas palvelutarjonta. Tämä on Helsingin seudun konseptin lähtökohta. Koko osaava kaupunki voidaan hahmottaa suurena kampuksena.”

Opiskelijamäärien perusteella Helsinki on jo melkoinen kampus. Pääkaupunkiseudun yhdeksässä yliopistossa on yli 60 000 opiskelijaa ja ammattikorkeakouluissa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa lisäksi molemmissa noin 30 000. Kansainvälisesti vertaillen ulkomaaisten tutkijoiden ja opiskelijoiden osuus on Helsingin seudulla vielä melko vähäinen, joskin kasvussa.

”Kymmenen vuotta sitten oli vaikea saada vaihto-opiskelijoita Suomeen, mutta nyt tulijoita on enemmän kuin lähtijöitä. Vetovoimaa alkaa olla. Kansainvälisin on tällä hetkellä Taideteollinen korkeakoulu, jossa jo lähes kolmannes uusista opiskelijoista on ulkomaalaisia”, Holstila toteaa.

Koulutustarjonnan seudullisesti tasapainoisen kehittäminen tukee osaamisen maankäyttöstrategian tavoitteita.

”Itä-Helsinkiin pitää saada vahva osaamiskeskittymä. Aloittaa voisi sijoittamalla alueelle jokin Helsingin ammattikorkeakoulun toimipiste, ensivaiheessa Stadian tekniset toimialat. Tällä olisi tärkeitä myönteisiä säteilyvaikutuksia koko ympäristöön. Tavoitteena on myös seudun sosiaalisen rapautumisen estäminen”, Holstila korostaa ja vertaa ”Itä-Helsingin yliopiston” perustamista merkitykseltään 1950-luvulla tehtyyn kauaskantoiseen ratkaisuun rakentaa teknisten alojen kampus Otaniemeen.

Avoimia kampuksia

”Kampusten tulee avautua asukkaille ja olla vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa”,

Holstila sanoo. ”Kampusalueille kaivataan toreja ja aukioita, kahviloita ja ravintoloita. Niihin pitäisi myös lomittaa asumista. Hyviä ratkaisuja ovat esimerkiksi Viikin infotalo ja Arabianrannan kirjasto, joissa kaupunginkirjasto tulee keskelle kampusta. Näin asukkaiden, opiskelijoiden ja tiede- ja taideyhteisön tiet kohtaavat.”

Liikkumisen kampusten välillä tulee olla mahdollisimman vaivatonta. ”Poikittaisten joukkoliikennenyhteyksien tehostaminen on kampusverkoston toiminnan kannalta ensiarvoista”, Holstila painottaa. ”Tärkein toimenpide osaamisen maankäyttöstrategian liikennematkaisuissa olisi metron jatkaminen Ruoholahdesta Otaniemeen. Tulossa oleva seudullinen tiedelinja tulee toteuttaa erityisen laadukkaana joukkoliikenneväylänä.”

Seutuliikenteestä vastaavan YTV:n suunnitelmissa on aloittaa tiedelinjaksi kutsuttu bus-siyhteys ensi syksynä. Tiedelinja parantaa yhteyksiä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen ja muiden tiede- ja teknologiakeskittymien välillä. Reitti kulkee Viikistä Arabianrannan, Kumpulaa, Pasilan, Meilahden ja Otaniemen kautta Pohjois-Tapiolaan.

Holstila huomauttaa, että tulevat huippuosaajat ovat nyt opiskelijoita. ”Tässä vaiheessa heidät on hyvä opettaa joukkoliikenteen käyttäjiksi.”

Kulttuurilinjoiksi voisivat kehittyä raitiovaunut 6 ja 8, joiden reittien varrella osuu runsaasti kulttuuri- ja taidealan oppilaitoksia ja keskeisiä instituutioita oopperasta Teatterikorkeakouluun, Stadiaan ja Kaapelitehtaaseen. Reitille osuisi myös Vallilan VR:n konepaja-alue, josta kaavaillaan edullista toimitalo-alueutta kulttuurialan yritysten ja kaikenlaisen luovan toiminnan käyttöön.

Rita Ekelund ■

Lähteitä

- Luova kampusverkosto – Helsingin seudun osaamisen maankäyttöstrategia, vaihe II. Culminatum Oy 2004
- Osaamisen kehityskuva. Lähtökohdat. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2003:4

Kaupunginvaltuuston kokoukset

Kevätistuntokaudella 2005 valtuusto kokoontuu kello 18 keskiviikkona 2.3., 16.3., 30.3., 13.4., 27.4., 11.5. ja 25.5. Poikkeuksellisesti valtuusto kokoontuu kello 16 alkaen 8.6. ja 22.6. Tiedustelut esityslistoista ja päätöksistä kaupunginkanslian kirjaamoon, puh. 169 2300.

Tietoa työllistämisestä

Itä-Helsingissä toteutettiin 2000-luvun alussa kolmea hanketta, joissa paneuduttiin pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Helsingin lähes 100 000 asukkaan itäisessä suurpiirissä oli vuoden 2003 lopussa yli 6 300 työtöntä. Heistä yli puolet oli pitkäaikais- tai toistuvaistyöttömiä.

Eväitä aktivoivan yhteistyön kehittämiseen -raportissa arvioidaan kolmen työllistämishankkeen tuloksia. Arvioinnin tulokset osoittavat, että hankkeissa on kertynyt paljon tietoa ja asiantuntemusta asiakkaiden tilanteesta, työllistymisen esteistä ja edellytyksistä. Hankkeissa on saatu hyvä tuntuma asiakkaisiin ja kehitetty asiakasprosesseja. Intensiivisellä asiakastyöllä on saavutettu myönteisiä tuloksia niin asiakkaiden elämänhallinnan suhteen kuin työllistymisessäkin. Lisäksi on luotu perustaa toimiville yhteistyömalleille. Uudet toimintamallit tarjoavat eväitä aktivoivan työllistämisyhteistyön edelleen kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen.

Pitkäaikaistyöttömien sekä työvoimahallinnon ja sosiaalitoimen yhteisasiakkaiden työllistämiseen tähtäävien projektien lisäksi arvioinnin kohteena on ollut sosiaalitoimen ja työvoimahallinnon peruspalveluja. Kaksi hanketta, Melluraide (1997–2004) ja Itäraide (2001–2003), ovat osin Euroopan unionin rakennerahastoista rahoitettuja. Vuosaaren yhteis palvelupiste -kokeilu (2002–2004) sekä sosiaalitoimen ja työvoimatoimiston peruspalvelujen kehittämistä koskeva yhteistyö ovat kansallisesti toteutettuja ja osin paikallista kehittämistoimintaa.

Arvioinnin tavoitteena on ollut tuottaa tietoa hankkeiden asiakas- ja viranomaisvaikuttavuudesta sekä hankkeissa kehitetyistä, hyviksi havaituista toimintamalleista ja niiden vakiinnuttamisen edellytyksistä peruspalveluihin. Arviointi käynnistyi Helsingin Itäisen sosiaalikeskuksen ja Helsingin Urban II -ohjelman hallintoviranomaisten aloitteesta. Käytännön toteutuksesta on vastannut Sosiaalikehitys Oy.

● Hannele Syrjä: Eväitä aktivoivan yhteistyön kehittämiseen. Itä-Helsingin työllistämishankkeiden yhteisarviointi, Arviointiraportti. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 2004:8.

Likaviemäristä virkistysjoeksi

Saippuakuplista suojeluun – Vantaanjoen ympäristöhistoriaa vuosilta 1945–1963” on ympäristöhistoriallinen tutkimus Vantaanjoen vesistön tilan ja suojelutoimien kehityksestä. Samalla kuvataan joen kokemia muutoksia sotien jälkeisinä vuosikymmeninä. Tutkielma on Paula Schönachin Helsingin yliopiston ympäristönsuojelutieteen laitokselle tekemä opinnäytetyö.

Vantaanjoen vaikutuspiirissä elää yli miljoona ihmistä 14 kunnan alueella. Sen historiaan ovat liittyneet sodan jälkeisen ajan voimakas kaupungistuminen, teollistuminen ja maatalouden tehostuminen. Joesta kehittyi Etelä-Suomen suurin likaviemäri ja veden likaantuminen johdatti vakaviin ongelmiin muun hyötykäytön osalta. Erityisesti Helsingin vesihuolto kärsi veden saastumisongelmista, huonon vesijohtoveden myötä pilaantuminen nousi kaikkien helsinkiläisten tietoisuuteen.

Viimein 1950-luvun lopun kriittiset tapahtumat, fenoli- ja leväongelmat, johtivat mittaviin toimenpiteisiin Vantaanjoen veden laadun kohentamiseksi. Vapaaehtoinen vesiensuojeluyhdistys perustettiin vuonna 1963 suojelemaan vesistöä, joka onkin muuttunut jälleen virkistyskäyttöön soveltuvaksi.

Tutkielmassa nostetaan esiin monipuolisen aineiston avulla Vantaanjoen kehitykseen vaikuttaneet eri toimijat, kuten elinkeinoelämä, kunnallispoliittinen päätöksenteko, ammatillinen järjestötoiminta sekä aktiiviset kansalaiset.

● Tutkielmaa voi ostaa kaupungin tietokeskuksen kirjastosta, Katariinankatu 3, puh. 169 3135.

Valtuusto aloitti

Kuntalaisten palveluihin liittyvät kysymykset sekä asuntopolitiikka, työllisyys ja väestön ikääntyminen ovat työkenttää, jonka parissa uusi valtuusto tulee työskentelemään edeltäjänsä tavoin. Seutuyhteistyötä kehitetään jatkossakin vapaaehtoiselta pohjalta eikä sitä varten tarvita uutta lainsäädäntöä, linjasi Helsingin uuden kaupunginvaltuuston tuore puheenjohtaja Rakel Hiltunen (SDP) valtuuston ensimmäisessä kokouksessa tammikuussa.

”Asuntopolitiikkaa linjataan ja palveluiden yhteiskäytön periaatteista keskustellaan ja sovitaan myös Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnassa. Yhteiseen maankäyttöön, asuntopolitiikkaan sekä liikenteen infrastruktuuriin liittyvillä toimenpiteillä varmistetaan pääkaupunkiseudun vetovoimaisuus toimintaympäristönä ja viihtyisenä asuinpaikkana”, Hiltunen totesi.

Valtuusto valitsi ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen Harry Bogomoloffin (Kok). Toinen varapuheenjohtaja Minerva Krohn (Vihr). Alkaneen valtuustokauden ensimmäisiä suuria päätöksiä on uuden kaupunginjohtajan valinta ylipormestari Eva-Riitta Siitosen jäädessä eläkkeelle toukokuussa.

Ylin vallanhaltija

Kaupunginvaltuusto on Helsingin ylin päättävä elin. Valtuustossa on 85 jäsentä, jotka valitaan kunnallisvaaleissa joka neljäs vuosi. Valtuusto päättää kaupungin toiminnan keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon perusteista. Se hyväksyy vuosittain kaupungin seuraavan vuoden talousarvion ja päättää eri hallinnonalojen määrärahoista.

Valtuusto vahvistaa vuosittain kaupungin tuloveroprosentin ja päättää viime kädessä myös kaupungin rakentamisesta ja maankäytöstä hyväksymällä yleiskaavan ja asemakaavat. Se myös asettaa tehtäviinsä kaupungin toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat.

Kaupunginhallitus käsittelee kaikki kaupunginvaltuuston päätettäväksi menevät asiat. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on Jussi Pajunen (Kok). Ensimmäinen varapuheenjohtaja on Otto Lehtipuu (Vihr) ja toinen Sirkka-Liisa Vehviläinen (SDP).

Valtuustopaikkojen jakauma 2005–2008

● Kansallinen Kokoomus.....	25
● Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue.....	21
● Vihreä Liitto	17
● Vasemmistoliitto	8
● Ruotsalainen Kansanpuolue	6
● Suomen Keskusta	4
● Kristillisdemokraatit.....	2
● Perussuomalaiset.....	1
● Suomen kommunistinen puolue	1

Uusi kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen Rakel Hiltusen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana jatkaa Jussi Pajunen.

Kaupunginvaltuuston istuntoja voi seurata valtuustosalin yleisölehteriltä.

Valtuuston työskentelystä

Kaupunginvaltuusto kokoontuu yleensä joka toinen keskiviikko klo 18. Kokoukset ovat julkisia. Yleisö voi seurata niitä istuntosalin yleisölehteriltä, jonne on sisäänkäynti Sofiankatu 3:sta. Kokousten esityslistoja saa lehterin aulasta. Ne julkaistaan myös kaupungin internet-sivuilla, samoin kuin valtuuston päätökset, osoitteessa www.hel.fi kohdassa Kaupungin hallinto ja talous. Tietoja saa myös puhelinnumerosta 169 2300, kaupunginkanslian kirjaamo.

Helsinkiläiset voivat vaikuttaa asioiden käsittelyyn valtuutettujen avulla. Yhteystietoja löytyy www.hel.fi -osoitteen kautta. Valtuustoryhmille voi myös lähettää palautetta netitse. Kannanottoja tärkeistä käsiteltävistä asioista voi toimittaa valtuustolle myös lähetystönä. Lähetystöjen tulosta on ilmoitettava ennen valtuuston kokousta kaupunginkansliaan soittamalla puhelinnumeroihin 169 2305 tai 169 2352. Kansliasta varataan lähetystölle aika ja ilmoitetaan valtuustoryhmille sen saapumisesta.

Rita Ekelund ■

Kuvat Pertti Nisosen

Kuva Kimmo Brandt

Valkan Vallu

Sturenkadun varrella Vallilassa pörhistelee Vallu-patsas. Se räpistelee siipiään ja tähyää maailmalle. Jättemetallista hitsaamalla tehty patsas syntyi vuonna 1996 Vallilan ammattioppilaitoksen pihalle. Vallun suunnitteli ja toteutti oppilaitoksen silloinen rehtori **Martti Linnoaro**.

Koulun edusta oli pitkään tavanomainen karu kadunvarsipiha. Taloa saneerattaessa pihamaalle rakennettiin ilmanvaihtohormi, joka rehtorin mielestä kaipasi jotain koristeekseen. Asia kirjattiin suunnitelmiin ja joululoman aikana Linnoaro toteutti ideansa. Muutama päivä hänen lomastaan kului hitsatessa, ja kun arjen aherukset jälleen alkoivat tammikuussa, oli Vallu vastaanottamassa kouluun tulijoita.

Vinkeän näköinen lintu ilahduttaa ohikulkijan silmää ja on mukava yksityiskohta muuten ankeahkossa maisemassa.

Vallu on noin metrin korkuinen ja se painaa 60 kiloa. Metallipinta on käsitelty epoksimaalilla, joten se kestää niin tuulet kuin tuiskutkin. Nokka avoinna se on valmis suuntaamaan koh-

ti elämän haasteita. Vallu on tekijänsä mieli-kuva ammattioppilaitoksesta vasta valmistuneista nuorista.

”Lintu on lentoon lähdössä. Sen silmät ovat räpsähtäneet auki ja mielessä kaihtaa pieni pelko siitä minkälaiseen maailmaan tästä nyt on lähdeittävä leipäänsä ansaitsemaan”, Martti Linnoaro kertoo mietteistään.

Myöhemmin lintuja on syntynyt muutama lisääkin. Vallun poika Väenö istuu kivennessä tekijänsä kotipihalla, mutta kolme saman lajin tyttölintua on lentänyt maailmalle. Linnoaro on tehnyt metallista myös kurkia, joista piimmälle matkanneet ovat päätyneet Englantiin. Nyt on lintuvaihe kuitenkin ohi. Enää hän ei aio lintuja tehdä.

Linnoaro on nykyisin töissä muualla, mutta Vallu levittelee yhä siipiään Helsingin teknisen oppilaitoksen pihalla. Lintu sai myös joitakin vuosia sitten uuden roolin. Joka kevät se saa päähänsä lippalakin koulun päättäjien yhteydessä.

Leena Seitola ■

Kirjastojen aukioloajat pidentyneet

Useiden kaupunginkirjaston toimipisteiden aukioloaikoihin tuli muutoksia vuoden alusta. Yhdeksän käytetyimmän kirjaston perjantai- ja aukioloajat pitenivät kahdella tunnilla. Pidentetty perjantai on Pääkirjaston lisäksi Itäkeskuksen, Kallion, Kannelmäen, Kontulan, Malmin, Rikhardinkadun, Töölön ja Vuosaaren kirjastossa. Ne ovat avoinna maanantaista torstaihin kello 10–20, perjantaisin kello 10–18 ja lauantaisin kello 10–16.

Sunnuntaisin ovat avoinna Itäkeskuksen, Kallion, Töölön ja Laajasalon kirjastot (kello

10–16) sekä Rikhardinkadun kirjasto (12–16) ja Kirjakaapelin kirjasto (12–18).

Myös moni pienempi kirjasto on avoinna entistä pidempään ja aukioloaikoja on lisäksi yhtenäistetty. Aukioloajat pitenivät 2–4 tuntia Herttoniemen, Laajasalon, Malminkartanon, Pitäjänmäen, Roihuvuoren, Tapulikaupungin, Tapanilan ja Vallilan kirjastoissa. Suurimmat pidentykset astuivat voimaan Käpylän (8 tuntia) ja Puistolankirjastoissa (5 tuntia).

Tarkat aukioloajat saat lähimmästä kirjastosta ja www.lib.hel.fi -nettisivuilta.

HIV Virosta Suomeen

Virolaista HIV-kantaa on saapunut Suomeen. Tämän vuoksi huumeiden käytön ja tartuntatautien ehkäisyyn keskittyvän HUUTA-projektin pääpaino on HIV-tartuntojen ehkäisyssä.

Hanke tarjoaa tietoa Helsingin ja Tallinnan välillä liikkuville matkailijoille molemmissa kaupungeissa.

Tietoa suunnataan tavallisten matkustajien lisäksi erityisesti riskiryhmille, kuten huu-

meiden käyttäjille, seksityöntekijöille ja seksipalveluja ostaville. Projektin pyrkii ennaltaehkäisemään myös muita veri- ja seksiteitse tarttuvia tauteja.

Vielä kaksi vuotta jatkuva HUUTA-projekti alkoi viime vuonna ja on Euroopan aluekehitysrahaston, sosiaali- ja terveysministeriön ja Helsingin kaupungin rahoittama. Lisätietoja saa netistä www.huuta.stadia.fi -osoitteesta.

”Kaksi päivää” Herttoniemessä

Herttoniemen sairaalan galleriassa on mahdollisuus tutustua **Katja Särkän** taiteeseen maaliskuun ensimmäisellä viikolla. Särkän tilainstallaatio kertoo kodin arjesta ja sen tunnelmista. Työ käsittää videon lisäksi huonekaluja ja piirustuksia. Videolle rakentuva taideteos kuvaa todellisia ja kuvitteellisia arjen tilanteita. Teoksellaan Katja Särkkä haluaa löytää uusia tapoja tehdä taidetta ja yhdistää eri taiteen lajeja. Videossa esiintyy mm. tanssiteatteri Tsuomis-ta tuttu tanssija **Hanna Korhonen**.

”Asunnot ovat ihmisen pesiä. Ne ovat yksityisiä tiloja, sulkeutuneita yksityisiä maa-

ilmoja toinen toistaan vasten puristuneina. Kaupunki ja kerrostalot ovat ihmiselämää ja ihmisasutusta tiiviimmillään, siksi ne kertovat kaikki omaa tarinaansa”, kuvaa Särkkä teostaan.

”Kaksi päivää” on taiteen maisteriksi valmistuvan Katja Särkän lopputyö Taideteolliseen korkeakouluun. Teos on lähtenyt liikkeelle kaupungin ja kaupungissa asumisen tutkimisesta.

Videoinstallaatio on esillä Herttoniemen sairaalan galleriassa 28.2.–6.3. Viikon aikana paikalla vierailee myös teoksen tanssija Hanna Korhonen.

Kuva Antti Salla, kuvassa Roihuvuoren hiidenkirnut

Kallio- ja maaperän arvokkaat luontokohteet on kartoitettu

Helsingin kallio- ja maaperän kohteet on dokumentoitu. Kartoitukseen on otettu mukaan tieteellisesti, opetuksellisesti tai luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet. Mukana on myös sellaisia kohteita, joiden arvo perustuu kallio- tai maaperän luonnontilaisuuteen kaupungin keskusta-alueella. Selvityksen tavoitetaan lisäävää tietoa geologisista luontokohteista ja johtavan niiden yleisempään arvostukseen ja säilymiseen.

Selvityksessä kuvataan yhteensä 342 kohdetta, joista 241 on geologisesti arvokkaita ja 101 luonnontilaista maankamaraan kohdetta. Kohteet on arvoluokitettu. Helsingistä löytyy

kolmekymmentä arvokkaimman eli 1-luokan kohdetta, jotka ovat toistaiseksi rauhoittamattomia, mutta joiden säilymistä pidetään ensiarvoisen tärkeänä. Näistä viidelle kohteelle esitetään varsinaista rauhoittamista. Helsingissä on tällä hetkellä kuusi geologisin perustein luonnonsuojelumerkiksi rauhoitettua kohdetta.

● **Lähde:** Antti Salla: Kallioperän ja maaperän arvokkaat luontokohteet Helsingissä. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 6/2004. Julkaisua on saatavilla ympäristökeskuksesta Helsinginkatu 24 tai netistä osoitteesta www.hel.fi/ymk/julkaisut/julkaisut2004/julkaisu06_04.pdf

Luovaa ja kurinalaista

Palkinnon perusteluissa todettiin, että Kirsti Sivénin työt kuvastavat suomalaisen arkkitehtuurin hiljaista voimaa. Tuotannossa yhdistyvät korkea laatu ja inhimillinen mittakaava. Sivén on tykästynyt Helsinkiin kotikaupunkina. ”Täällä on paljon suurkaupungin etuja, mutta aika vähän suurkaupungin haittoja”, hän toteaa.

Kirsti Sivénin ja hänen aviomiehensä **Asko Takalan** arkkitehtitoimisto löytyy 1860-luvulta peräisin olevasta talosta. Portaat ovat jyrkät ja pihalla on vielä pystyssä vanha huussirakennus, somasti maalattuna. Lasista ja marmorista ei ole tietoaakaan. Ken jaksaa kiivetä portaat yläkerrokseen, kohtaa vanhan talon idylliin sovitettun arkkitehtitoimiston, jossa työskentelee toistakymmentä ammattilaista.

Sivén perusti toimistonsa vuonna 1983. Hän sai kolmannen palkinnon Kampin kolmion suunnittelukilpailussa. Sen rohkaisemana hän sai toimistonsa pystyyn, ja töitäkin ilmaantui. Aluksi toimittiin pienissä puitteissa, aviomieskin oli alkuun äänetön yhtiömies ja muualla töissä. Sivén oli valmistunut Teknillisestä Korkeakoulusta yhdeksän vuotta aikaisemmin, ja ehti näin työskennellä pitkään muiden palveluksessa, muun muassa kaavoituksessa parissa.

Käytännönläheistä luovuutta

Arkkitehdin oppiin Sivén lähti Somerolta. Se on tunnettu sellaisista kevyen musiikin nimistä kuin **Unto Mononen** ja **Rauli Badding Somerjoki**, mutta eipä juuri arkkitehtonisesta perinteestään, nauraa Sivén.

”Itsekin olen joskus ihmetellyt, kuinka päädyin arkkitehdiksi. Halusin tehtävään, jossa saattoi käyttää luovuutta, mutta samalla työn piti olla riittävän käytännönläheistä. Kun kuvaamataito ja matematiikka olivat molemmat vahvoja, arkkitehdin työ alkoi kiteytyä.”

Ensimmäisinä opiskeluvuosina tuntui välillä siltä, että tämä oli ihan kummallinen opiskelualue, mutta pikku hiljaa siihen pääsi sisälle, Kirsti Sivén muistelee. Hän oli niitä harvoja, jotka valitsivat asunosuunnittelun pitkän oppimäärän. Siitä muut olivat ihmeissään, se ei ollut muodissa ollenkaan. Niihin aikoihin, 1960-luvun lopussa ja 1970-luvun alussa, työnantajatkin sanoivat, että nyt ovat rakennusjärjestelmät tärkeitä. Siinä ei jäänyt paljon sijaa arkkitehtuurille.

Käännö tapahtui pikku hiljaa 1980-luvun kuluessa. Nykyään asukkaat voivat toteuttaa yksilöllisyytensä aika pitkälle, mutta ei aivan hulttomasti. Aina on olemassa reunaehdot naapurien huomioonottamisesta lähtien. ”Mitä yksilöllisempää haluaa, sen kauemmaksi on mentävä keskusalueista ja sen suuremmasta tontista puhutaan. Se taas ei ole yhteiskunnan kannalta edullista eikä kaikille edes sopiva asumismuoto. Se aiheuttaa esimerkiksi paljon liikennettä.”

Kaikki alkaa tontista, sen sijainnista, luonnosta ja maastonmuodoista. Myös kaupunkitontti asettaa haasteita suunnittelulle.

”Esimerkiksi Kampin kolmion rakentaminen ja parin talon suunnittelu Pohjoisrannan ja Meritulinkadun kulmaukseen olivat aivan erilaisia tehtäviä, mutta mielenkiintoisia molemmat. Kampissa rakennettiin kokonainen kortteli, toinen oli pieni tila jo valmiiksi rakennetussa ympäristössä, jossa talot ovat pääasiassa suojeltuja.”

Valmiiseen kaupunkikuvaan rakentaminen on hyvin kurinalaista. Mutta ei yhtään vähemmän haasteellista, päinvastoin. ”Asemakaava asettaa suuria vaatimuksia. Yhteisestä kaupunkikuvasta pitää saavuttaa kaikkien jonkinasteinen hyväksyntä. Talon pitää silti pystyä ottamaan paikkansa siinä. Kovin voimakkaalla pullistelulla ei voi pelata.”

Sivén ei ole huolissaan arkkitehdin luovuudesta. ”Se vasta luovuutta vaatiikin, jos pitää ottaa huomioon monenlaisia reunaehdot. Niiden puitteissa pitää saada syntymään tulos.”

Rakennustaiteen valtionpalkinnolla viime syksynä palkitun arkkitehdin Kirsti Sivénin kädenjälkeä voi löytää Helsingistä monelta taholta. Hän on suunnitellut julkisten kohteiden ohella asuntoja muun muassa Kampin kolmioon, Viikkiin, Arabianrantaan ja kantakaupungin alueelle. Hänet tunnetaankin erityisesti juuri asuntojen suunnittelusta.

Kirsti Sivén suunnittelee mielellään asuntoja. Erilaiset ympäristöt tarjoavat erilaisia haasteita, mutta varmaa on, että haastetta yleensä riittää.

Identiteetistä kyse

Viime aikoina vanhoja taloja on entistetty runsaasti. Vanhoja toimisto- ja tehdasrakennuksia on muutettu uuteen käyttöön. Ne ovat tarjonneet persoonallisia tiloja liikkeille, ravintoloille, toimistoille ja asunnoiksikin.

Sivénin mielestä siinäkin on syytä pitää järki mukana. ”Kehitystä ei voi pysäyttää minkään aikakauden leikkauskohtaan, eikä voi sanoa, että juuri se on muuta parempaa, jäädytetään tähän. Muutos on jatkuva. Rakennussuojelua ei myöskään voi perustaa kulloisenkin aikakauden kauneusihanteisiin. On kyse paljon laajemmista asioista, jotka liittyvät identiteettiin, paikkaan ja ihmisiin. Joskus jokin voi olla säilyttämisen arvoista, koska se on osa yhteistä muistia, osa kaupungin identiteettiä.”

Mistä tahansa rakennuksesta ei ole mihin tahansa uusiokäyttöön. Jokaista vanhaa tehdas- tai muuta rakennusta ei voi muuttaa kulttuurikeskukseksi. Tai asunnoiksi. Talon julkisivun ja sisälön pitäisi olla jonkinlaisessa harmoniassa. Talovanhuksille pitäisi suoda myös mahdollisuus vanheta arvokkaasti.

Vanhan uusiokäytössä tulee vastaan myös teknisiä ongelmia. Tehdas- ja toimistorakennuksissa saattaa olla hyvin tarkoituksenmukainen runko, joka perustuu esimerkiksi harvaan pilaristoon. Sen sisälle voidaan suunnitella yhtä ja toista, mutta usein on myös niin, että syvät sisätilat ovat pimeitä.

”Pitäisi etsiä rakennuksen ominaisuuksia, että hienoja rakenteita ei jouduttaisi kovasti raiskamaan.”

Myötävaikuttamisen suuntaan

Tällä hetkellä Kirsti Sivénin työpöydällä on erilaisen seniori- ja vanhustilojen suunnittelua. Se on hänelle mieluista ja kiinnostavaa.

Yksi tämän tapainen hanke on hänen osaltaan loppusuoralla. Arabianrantaan on alettu rakentaa Loppukiri-nimistä senioritaloa, jossa kantavana ajatuksena on yhteisöllisyys. Siinä se on ensimmäisiä lajissaan maassamme, siis pilottihanke.

Asukkaat huolehtivat yhdessä talon töistä, laittavat yhteiskeittiössä yhdessä ruokaa, jonka nauttivat yhteisessä ruokasalissa. Liikunta- ja muille harrastuksille on talossa varattu tilaa. Jokaisella on kuitenkin oma täysin varusteltu osakehuoneistonsa.

”Olin kovasti ilahtunut ja kiinnostunut, kun minua pyydettiin suunnittelemaan tämä talo. Tämä poikkeaa kaikista muista juuri yhteisöllisyytensä takia. Erilaista oli myös se, että taloon muutajat olivat jo valmiina, taloa on suunniteltu yhteistyössä heidän kanssaan. Näin asukkaat ovat päässeet myötävaikuttamaan taloon ja asuntoihinsa alusta saakka.”

Sivén arvelee, että suuntaus myötävaikuttamiseen yleistyy. Kun tulevat asukkaat Loppukirissä ovat olleet alusta saakka mukana, muutostyöt kulkevat arkkitehdin kautta. Yleensä asukkaat pääsevät mukaan niin myöhäisessä vaiheessa, että muutokset jäävät myyjän ja rakennuttajan tehtäväksi. Sivénin mielestä ne eivät aina ole olleet onnistuneita.

Kahden arkkitehdin ja heidän kahden tyttärensä koti on kohta satavuotiaassa kerrostalossa eteläisessä kantakaupungissa. Joskaan taloon ei voi kajoa ulkoisesti, ”kolo” on antanut luovuudelle sijaa sisäpuolella. Kahden kerroksen kodissa on muun muassa rakennettu sauna vanhaan halkovajaan. Sen verran haastetta koti on antanut, että oman talon rakentamista ei ole ajateltu. Kenties ainoa haittapuoli on, että kalavedet eivät ole ihan käden ulottuvilla, kun perheellä ei ole venettä. Kirsti Sivén pitää kalastamisesta. Se on rauhoittavaa ja puhdistaa pään työasioista.

Ritva Reinboth ■

Stadissa tapahtuu

Lastenteatterin juhlaa 12.–20.3.

Toista kertaa järjestettävä Hurraa!-festivaali tuottaa viisi uutta esitystä perheen pienten iloksi. Esityksiä on kulttuuriasiankeskuksen tiloissa eri puolilla kaupunkia. Talokohtaiset ohjelmat ovat mukana tässä tapahtumakalenterissa. Hurraa!-festivaalin koko ohjelma löytyy www.kulttuuri.hel.fi -nettiosoitteesta. Liput myynnissä muun muassa Lippurexissä (ma–pe klo 11–19, la 12–16 p. 622 5732).

☒ **Kaupunginteatterin pienen näyttämön lämpiössä esitetään lastennäytelmää Poika ja tähti.** Kuvassa Sami Uotila ja Reetta Honkakoski.

Kaupunginmuseon toimipisteet

ovat avoinna su–to klo 11–16, ellei toisin mainita. Pääsymaksut 3/1,50 €, alle 18-v. ilmaiseksi. Torstaisin vapaa sisäänpääsy. www.helsinginkaupunginmuseo.fi

● **Kaupunginmuseo**, Sofiankatu 4, p. 169 3933. Horisontissa Helsinki -näyttely kertoo kaupungin vaiheista 450 vuoden aikana. Avoinna ma–pe klo 9–17, la–su klo 11–17.

● **Katumuseo**, Sofiankatu, p. 169 3933. Vapaa pääsy.

● **Hakasalmen huvila**, Karamzininkatu 2, p. 169 3444. Helsinki kehyksissä. Helsinki-aiheista taidetta.

● **Sederholmin talo**, Aleksanterinkatu 16-18, p. 169 3625. Näyttely esittelee dramaattisia vuosia 1808–1809 sekä Ruotsin ja Venäjän vallan ajan perintöä Helsingissä.

● **Raitioliikennemuseo**, Töölönkatu 51 A, p. 169 3576.

● **Koulumuseo**, Kalevankatu 39-41, p. 310 87066. Kahteen vanhaan puutaloon sijoitetussa museossa on luokahuoneita, opetusvälineitä, valokuvia ja tietopankki. Näyttely ”Satumetsästä kuoleman puutarhaan” on omalaatuinen kurkistus helsinkiläisen taiteilijan, neurokirurgi Stig Nyströmin kouluaikaisiin teoksiin vuosilta 1929–1939. Maalaukset peilaavat ajan lapsen mielikuvitusmaailmaa, jossa satujen maahiset ja tontut vaihtuvat vähitellen synkempiin aiheisiin.

● **Tuomarinkylän museo**, Tuomarinkylän kartano, p. 728 7458.

Kuva Stefan Brenner

Kuva Maissa Mäki

Kuvataidetta

Taidemuseo Meilahti

Tamminiementie 6, p. 310 87031. Avoinna ke–su klo 11–18.30. Liput 4,20 / 3,40 €, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. www.taidemuseo.hel.fi/

● **25.2.–3.4.** ”Metsästä kaupunkiin” – lastenkirjakuvituksia. Lea ja Pekka Kantonen on toteuttanut eri puolilla maailmaa asuessaan projektia, jonka tuloksena esitellään seitsemän erilaista installaatiota. Työt ovat syntyneet muun muassa Meksikossa, Virossa ja Puolassa paikallisten perheiden kanssa.

Taidemuseo Tennispalatsi

Salomonkatu 15, p. 310 87001. Avoinna ti–su klo 11–20.30. Liput 5/4,2 €, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.

● **10.4. asti** kokoelmanäyttely ”Kaikessa hiljaisuudessa” esittelee karua ja ankaraa, lähes minimalistista nykytaidetta. Näyttely kertoo hiljentymisestä, kyvystä pysähtyä. Esimerkiksi Alice Kaira on piirtänyt omakuviin vanhenevat, hauraat kasvonsa, Mikko Kuoringin kuvissa kohdataan sulkeutunut nuoruus ja Johanna Ropposen valokuvateoksen aiheina ovat yksinäisyys ja lohduttautuminen.

● **10. 4. asti** Jeff Koons (s. 1955). Amerikkalainen Koons kuuluu nykytaiteen ikoneihin. Näyttelyssä sukelletaan taiteilijan tuotantoon kolmella vuosikymmenellä. Maailman kymmenen kalleimman joukkoon rankatun taiteilijan teoksissa on muun muassa käytöesineitä ja arkisia kodinkoneita.

Klassista musiikkia

Finlandia-talo

Karamzininkatu 4, p. 40241. www.hel.fi/filharmonia. Liput 15/10/5 € Lippupisteestä p. 0600 900 900 (0,95 €/min+pvm/lna) klo 7–22.

● **2. & 3.3. klo 19** HKO johtajana Gary Bertini; Beethoven – Berlioz.

● **9.3. klo 19** RSO. Musica Nova. Sakari Oramo, johtaja, Anu Komsu, sopraano, Jan Lehtola, urut.

● **10.3. klo 19** Musica nova. Paul Mc Cartney: Standing Stone. HKO. John Storgårds, johtaja, Laura Vikman, viulu, Tiila Kangas, altto-viulu, Ulla Lampela, sello, Grex Musicus & Sibelius-lukion kuoro.

Teatteria

Kaupunginteatteri

Ensi linja 2, lipunmyynti ma–pe klo 9–18, la klo 12–18, p. 394 022 ja Lippupiste 0600 900 900 (0,95 €/min + pvm). www.hkt.fi

● **22.2. klo 10** Poika ja tähti. ”On yö, pimeä yö, aivan hiljaista, ja kaiken yllä tähtikirkas taivas. Sirkusteltta on äänetön ja tyhjä. Tarina ystävydestä ja siitä mitä tapahtuu, kun luulee menettäneensä sen. Pienen näyttämön lämpiö. Seuraavat esitykset: 23., 24. ja 25.2. klo 10. Liput 6 €. Kesto 50 min.

● **10.3. klo 19** kotimainen kantaesitys ”Ne kahdeksan valittua” pienellä näyttämöllä. Kuudes marraskuuta 1942 ei ole ylevä päivä Suomen historiassa, mutta ajan henki ja maailmanpoliittinen tilanne ajoivat valtiollisen johtomme puun ja kuoren väliin. Silloin Suomi luovutti Saksalle kahdeksan pakolaisjuutalaista, jotka laiva kuljetti Viron kautta keskitysleirille Puolaan. Traagiseen ja syvästi inhimilliseen tarinaan kirjailija on taiteilijan vapaudella kytkenyt tosipohjaisen romanttisen rakkaustarinan. Sen keskiössä ovat neuvostoliittolainen vakoilija Kerttu Nuorteva ja Valpon kuulustelijana ja myöhemmin päällikkönä toiminut Paavo Kastari. Näytelmässä on myös Nuortevan suojelusta syytetty kirjailija Hella Wuolijoki. Historiallisiin tositahtumiin perustuvan näytelmän on kirjoittanut historian professori Heikki Ylikangas. Näytelmäkirjailijan vapaudella hän on värittänyt tapahtumia, henkilökuvat ja repliikit ovat sepitteellisiä. Näinkin kaikki olisi voinut tapahtua. Seuraavat esitykset: 12., 16., 19. ja 30.3. Liput 20 €.

☒ **Kari Mattila esittää Valpon päällikköä Arno Anthonia ja Helena Haaranen rouva Kollmania Kaupunginteatterin uudessa kotimaisessa näytelmässä Ne kahdeksan valittua.**

Annantalon taidekeskus

Annankatu 30, p. 169 3747, www.kulttuuri.hel.fi/annantalo

● **6.3. klo 11–17** TaikaAika – Koko perheen musiikkitahtia. Musica nova. Työpajoissa voi tutustua musiikin ja muiden taidelajien yhdisteleeseen esim. säveltämällä, tanssimalla, maalaamalla ja runoilemalla. Päivän aikana järjestetään myös konsertteja, tanssiesityksiä ja elokuvaesityksiä. Tarkka ohjelma talon nettiosoitteesta.

● **15.3. klo 10 & 18.30** Hurraa!-festivaali. Karhu, joka putosi tähdistä (Sutina-ryhmä).

● **16.3. klo 9 & 10.30** Hurraa!-festivaali. Joel ja tähtien yö (Valtimonteatteri).

● **17.3. klo 9 & 10.30** Hurraa!-festivaali. Kirsi Kunnaksen runotuotantoon perustuva esitys Ransu ja Haitulan keskiviikko.

● **2. & 3.4.** Pieni merenneito. Annantalo juhlistaa 200 vuotta täyttävää H.C. Andersenia näytelmällä Pieni Merenneito. Teoksen esittää talon teatteriryhmä Lokki. Esityksiä on myös Teatteri Annan festivaalilla toukokuussa.

Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa

Mikonkatu 17 C/Vuorikatu 14, p. 169 3316, www.kulttuuri.hel.fi/caisa

● **21.2. klo 17–20** Kansainvälinen äidinkielen päivä. Vapaa pääsy.

● **25.2. klo 19–21** ”Noche de tangos y Boleros”. Tanssia, laulua ja luentaa. Liput 5 €.

● **26.2. klo 19–21** My favourite classics. 13-vuotias pianisti Diana Ringo esittää Beethovenin, Chopinin ja Mozartin tunnetuimpia sävellyksiä. Liput 6/4 €.

● **28.2. klo 17–20** Kalevalan runoja eri kielillä. Vapaa pääsy.

● **1.3. klo 15–17** Rauha on rohkeutta -näyttelyn avajaisseminaari. Vapaa pääsy.

● **4.3. klo 20–00.30** Cross Borders World Music Night. Robin DeWanin ja Jason Carterin isännöimä maailmanmusiikki-ilta. Vierailevia artisteja ja tiskijukia. Liput 5 €.

● **5.3. klo 14–16** Rauha on rohkeutta -näyttelyn seminaari. Vapaa pääsy.

● **5.3. klo 18–23** Kansainvälisen naisten päivän juhla. Taideohjelmaa ja ruokaa maailman ääri-ä, tanssia, yhdessäoloa. Markkinat ja hemmottelua klo 16 lähtien. Vapaa pääsy.

● **10.3. klo 13.30–15.30** MOKU-verkoston kokous.

● **11.3. klo 19.30–21** ”Estela de guitarra...”. Latinalaisamerikkalaisen musiikin konsertti. Camilo Pajuelo (Peru). Liput 5 €.

● **12.3. klo 14–16** Rauha on rohkeutta -näyttelyn seminaari. Vapaa pääsy.

● **15.3. klo 18.30–21** Esitelmä Nepaliläisten tilanteesta. Vapaa pääsy.

● **17.3. klo 18–20** Sputnik-matkailuilta; Kazan-kaupungin 1000-vuotisjuhlayö. Vapaa pääsy.

● **18.3. klo 20–00.30** Rasmin vastainen musiikki-ilta. Senegalilaisryhmä Galaxy tanssittaa. Liput 5 €.

Kanneltalo

Klaneettitie 5, lipunmyynti p. 7312 4111. Avoinna ma–pe klo 9–20, la klo 10–16. www.kulttuuri.hel.fi/kanneltalo.

● **1.3. klo 18** Kantsun Elektroillat osa 5: Siniaalto. Psykedeelistä ambientia vintageinstrumentein. Vapaa pääsy.

● **3.3. klo 19** Kuusumun Profeetta. Musiikillisessa universumissaan jo kymmenen vuoden ajan seikkaillut jatkuvaan uusiutumiseen pyrkivä ilmaisuvomainen ja omintakeinen kokoonpano, jonka viimeisin levytys on eepinen matka ihmisyyden ytimeen ja takaisin. Liput 7/5 €.

● **4.3. klo 19** Anneli Sari ja orkesteri. Liput 21/18 €.

● **5.3. klo 18** Matka kreikkalaisen musiikin ja tanssin maailmaan. Zorbas-orkesteri ja tanssiryhmä. Liput 10/5 €.

● **10.3. klo 10** Nukketeatteri Sampo: MIAU! – pääsiäinen nukketeatterissa. Liput 7/6 €, p. 323 6968.

● **10.3.** The Blues Lady of Finland – Erja Lyytinen. Lyytinen on pitkän linjan muusikko, laulaja-kitaristi ja lauluntekijä, jonka musiikin keskeinen tekijä on blues. Ohjelmistossa sekoittuvat jazz ja rytmim & blues. Liput 8/6 €.

Kuva Sampsa Hallikainen

 12.3. klo 16 Muumilauluja. Tove Janssonin alkuperäisiä muumilauluja. Liput 4 €.

● **16.3. klo 19** Kvalda. Nuori suomalainen jazzkoonpano yhdistelee musiikissaan skandinaavisen kuulasta jazzia ja vapaata ilmaisua raikkaaksi ja moderniksi musiikiksi. Liput 8/5 €.

 18.3. klo 10 ja 19.3. klo 15 Hurraa! – lastenteatterifestivaali. Sutina-ryhmä: Karhu, joka putosi tähdistä. Liput perjantain näytökseen 3 €, lauantain näytökseen 4 €.

Kulttuuriareena Gloria

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, Pieni Roobertinkatu 12-14, p. 310 45800. Ohjelmatietoja päivitetään www.sivuilla www.nk.hel.fi/gloria.

● **20.2. klo 13–20** SADE-katutanssifestivaali. Streetdance-esityksiä ja -kilpailuja, Locksmith, MPM, Yoshi, Flow-Mo Crew. Liput 6 €.

● **26.2. klo 22–04** Rush. 5.3. Kimmo Pohjonen. 9.3. Lauluntekijä-klubi. 11.–13.3. Tusovka Rock. 16.3. Mikko Pietilä Band levyjulkaisukeikka, Tomi Pulkkinen & Rintamakarkurit, Jaakko Pesola Band, Tyhjä Joukko. 18.3. G2 – Power Rack. 19.3. 3rd Rail Music presents: Nutt – So of The Street Thugs (USA), Memmy Posse, Kallio Underground, DJ. Kehäketu.

● VoiceOut!-kuvaukset: 21., 22. & 28.2., 7., 8., 21. & 22.3., 4. & 5. 4. klo 17. Ilmoittautumiset studioyleisöksi netissä www.yle.fi/voiceout tai sähköpostilla: voiceout@tarinatalo.fi

Malmitalo

Ala-Malmin tori 1, p. 310 80835 sekä Lippupalvelu, jos ei toisin mainita. Talo on avoinna ma–pe klo 9–20, la klo 9–16. www.kulttuuri.hel.fi/malmitalo

● **21.–25.2.** Talvilomaleffoja koululaisille. Tiedot talon nettisivuilta. Vapaa pääsy.

● **22.2. klo 19** Béla Szakcsi Lakatos – Kornél Horváth Duó. Jazzduo Unkarista, jonka musisoinnissa pianisti ottaa usein lyömäsoittajan roolin. Jännittävää improvisointia. Liput 8,50 €.

● **23.2. klo 18** Kino Helios: Pelikaanimies. S. Liput 5 €.

● **24.2. klo 17.30** Avoin ovi -elokuva: Näkymätön Elina. S. Vapaa pääsy.

● **26.2. klo 14 & 17** sekä **2.3. klo 19** Kino Helios: Kukkia ja sidontaa. K15. Liput 6 €.

● **28.2. & 1.3. klo 19** Malmin Työväen Näyttämö: Hyväsydämiisiä hupsuja. John Patrickin hilpeä komedia. Liput 5/10 €. Lippuvaukset p. 351 1220, lippuja myös tuntia ennen ovelta.

● **2.3. klo 19** Anneli Sari: Piaf – suuri rakkauteni. Edith Piafin tunnetuksi tekemien laulujen lisäksi myös muita chansoneita sekä slaavilaisia romansseja. Liput 21/18 €.

● **3.3. klo 17.30** Avoin ovi: Sväng-huuliharppukvartetti soittaa uutta ja originaalia musiikkia. Mukana on muun muassa vauhdikkaita Balkan-rytmejä, suomalaista tangoa ja bordurialaista kansanmusiikkia. Vapaa pääsy.

● **8.3. klo 19** Juha Valkeapään äänityöpaja. Valkeapää on esiintynyt äänitaiteilijana, jonka työ liikkuu teatterin, musiikin, tanssin ja performanssitaiteen neliössä. Äänityöpajoissa hän opettaa luovaa ääni-ilmaisua ja ääni-improvisaatiota. Vapaa pääsy.

● **8.3. klo 19** Suomen Saksofoniseuran juhla-konsertti. Seura täyttää 10 vuotta ja suomalaisen saksofonisoiton ”isän” Josef Kaartisen syntymästä on 100 vuotta. Konsertissa esiintyvät Josef Kaartinen -palkinnon saaneet saksofonistit. Klassista ja jazzia. Liput 8,50 € / jäsenille 5 €.

 Hurraa!-festivaali: Malmitalossa 12., 14. ja 15.3. kaikkein pienimmille lapsille Glitterbird: Tähtitaivastempelli.

● **10.3. klo 17.30** Avoin ovi -elokuva. Ihanat naiset rannalla. S. Vapaa pääsy.

 11.3. klo 10 Nukketeatteri Sampo: MIAU! – pääsiäinen nukketeatterissa. Liput 6/7 €. Vaukset p. 323 6968.

 12.3. klo 14, 14. ja 15.3. klo 10 Hurraa!-festivaali. Siivet ry Glitterbird: Tähtitaivastempelli. Kaikkein pienimmille lapsille ja heidän seurassaan oleville aikuisille tarjotaan rauhallinen ja esteettinen taideympäristö yhdessä olemiseen ja teatteriesityksen kokemiseen. Teos muodostuu installaatiosta ja siihen liittyvästä sanattomasta, eri taiteen lajeja yhdistävästä teatteriesityksestä. Mottona on: katsele, kuuntele, kosketa, haista ja kenties myös maista. Esitys on 0–3-vuotiaille. Liput 4 (la)/ 3 (aamut) €.

● **15.3. klo 19** Kamarimusiikkia: Ludwig van Beethoven ja W. A. Mozart. RSO:n muusikoita. Liput 6 €.

● **17.3. klo 17.30** Avoin ovi -elokuva. Miestä ei voi raiskata. K16. Vapaa pääsy.

 20.3. klo 14 ja 16 Hurraa!-festivaali. Ransu ja Haitulan keskiviikko. Ransu-koira kavereineen esittää Kirsi Kunnaksen tarinan Hurpulan neidistä ja Haitulasta, mukana myös Kunnaksen herkullisia runoja. Yli 3-vuotiaille. Liput 4 €.

Savoy

Kasarmikatu 46-48, p. 169 3703.

www.kulttuuri.hel.fi/savoy

● **21.2. klo 19** Cristina Branco. Portugalilainen Branco kuuluu nykyaikaisen fadon tärkeimpiin nimiin. Esityksessä yhdistyvät perinteinen fado, kansanlaulut ja portugalilaiset runot. Liput 22/18 €.

● **25.–26.2.** Jazzfestivaali TUMfest. Uusi festivaali tarjoaa vapaasti improvisoitua, jazz-pohjaista musiikkia. Esiintyjinä on seitsemän kokoonpanoa. **25.2. klo 19** Delirium, Juhani Aaltonen Trio with guest Raoul Björkenheim, Ahmed Abdullah's Ebonic Tones. **26.2. klo 19** Duo Nueva Finlandia, Ilmielekki Quartet, John Tchicai Trio with guest Mikko Innanen, Haarla/Krokfors Loco Motife. Yhden illan lippu 25/20 €. Kahden illan lippu 40/30 €.

● **2.3. klo 19** Vieno Kekkosen 50-vuotistaiteilijajuhla. Konsertissa esiintyvät myös Ismo Kallio, Helsingin kaksrivisklubi Pekka Pentikäisen johdolla, Trio Sopranos ja Mika Siekkisen orkesteri. Liput: 26 €.

● **3.3. klo 19** FORK. Humoristinen, räväkkä ja taidokas a cappella-show on kansainvälistä viihdettä parhaimmillaan. Show sisältää FORKin omia sovituksia pop- ja rockklassikoista. Liput: 20/15 €.

● **4.3. klo 20** Haflat Shamsina – suomalais-egyptiläistä tanssiyhteistyötä. Mohamed El Hosseny ja Dua Sallam Kairosta ovat tehneet tilaustyönä Shamsinaa varten koreografioita, jotka saavat nyt ensi-iltansa. Liput: 20/10 €.

Kuva Savoy-teatteri

● **10.3. klo 19** Yat-kha (Venäjä). Etelä Siperian lumisilta vuorilta saapuvan Yat-Khan musiikki on sekoitus kansanmusiikkia, rockia ja punkia. Ryhmän perustaja Albert Kuvezin laulaa erikoista kurkkulaulua, jonka lisäksi yhtyeen erikoisuutena ovat alkuperäiset soittimet. Liput 22/18 €.

● **11.3. klo 19** Kiran Thakhar ja Strings-yhtye (India). Yhtye esittää Bollywood-elokuvamusiikkia. Liput 22/18 €.

 12.3. klo 17 Lasten Kirkko Soikoon. Noan Arkki -musikaali. Musikaali on suunnattu koko perheelle. Liput 6/4 €.

● **15.3. & 13.4. klo 19** Bolshoi-teatterin Oopperan tähtisolistien vierailu. Konserttien laaja ohjelmisto ulottuu kansainvälisesti tunnetuista länsimaisen oopperataiteen aarioista venäläiseen oopperamusiikkiin. Liput 25 €.

● **16.3. klo 19** Rhythm'n'Roots – Hillel Tokazier ja Pianonvartijat. Pianisti Hillel Tokazier monipuolisen konsertin asteikko ulottuu rokista perinteiseen juutalaismusiikkiin. Liput 20 €.

 17.3. klo 18.30 & 18.3. klo 10 Hurraa!-festivaali. Woltti: Elävät Kuvat. Punatukkainen Leevi kohtaa unenomaisen matkansa varrella monia kiinnostavia hahmoja. Konstaapeli Tuppurainen putkahtaa Leevin tielle tämän tästä. Yleismies Kaukolla näyttää olevan hieman äkäinen luonne, mutta taikuutta hänellä on hyppysissään. Kukkaistytöstä Leevi ei saa silmiään irti millään. Teoksessa elokuva muuttuu todeksi: valkokankaan hahmot pomppaavat ulos elokuvasta suoraan katsojien keskelle. Esityksen yllätykselliset käänteet ja hauskat tilanteet ihastuttavat kaikenikäisiä katsojia. Liput 4 € (iltaesitys) 3 € (päivänäytös)

● **18.3. klo 19.30** Taljanka 30 v. Anja ja Timo Tyrväisen yhtye soittaa kansanmusiikkia ja kansainvälisiä kevyen musiikin klassikkoja. Mukana lavalla ovat ainakin Ari Salin (kitara), Taija Tyrväinen (piano), Petri Ikkela (harmonikka, bandoneon, concertina) ja Eeva Koivusalo (basso). Liput 15 /10 €.

Stoa

Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, Itäkeskus. Lipunmyynti p. 310 88411, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta. www.kulttuuri.hel.fi/stoa.

● **9.2. klo 16** Kuhmon kamari Stoassa. Liput 11/9 €.

● **21.–25.2.** subURB-tanssikurssit: **klo 10–11** Breakdance alkeistaso (ei ikäraja), **klo 11–12** Breakdance jatkokato jo harrastaneille, opettajina Taija Hinkkanen ja Jussi Sirviö.

● **24.–25.2. klo 14–17** Breakdance-workshop jatkokato edistyneet, yli 15-vuotiaat. Opettajana ”STORM” (Saksa). Vapaa pääsy, ilmoittautumiset: 310 88411 tai stoa.lipunmyynti@hel.fi

● **25.2. klo 18** SADE – Street Art Dance Essentials -katutanssitahtuma. SADE kerää tanssinharrastajia ympäri Suomea esiintymään ja juhlimaan urbaania tanssikulttuuria. Break, Funkstyles, Newstyle Hiphop & Rocking -tanssilajien taitajat tuovat osaamistaan lavalle. Liput 6 €.

● **27.2. klo 14** Yhteislaulutilaisuus. Laulattajana Kalle Partanen, säestää Olavi Palonen. Vapaa pääsy.

● **3.3. klo 11** (kenraali) ja **klo 14** (ensiesitys), **4.3. klo 14 & 19, 5.3. klo 14** SYNAPSI. Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksella opiskelevan Riikka Niemeläisen opinnäytetyö. Ikäsuositus: yläaste- ja lukioikäiset. Vapaa pääsy, pakolliset paikkavaraukset: 310 88411 tai stoa.lipunmyynti@hel.fi

● **11.3. klo 18** Naisen voima -luento. Kirjailija Helena Miettinen: Venäjänsuomalaiset naiset, kulttuurisen ketjun vahvat lenkit. Vapaa pääsy.

● **2.3. klo 16** Kuhmon kamari Stoassa. Liput 11/9 €, sarjaliput: 30/24 €. Kulttikortilla vapaa pääsy.

● **13.3. klo 14** Yhteislaulutilaisuus. Laulattajana Kalle Partanen, säestää Olavi Palonen. Vapaa pääsy.

 13.3. klo 14, 14.3. klo 10 ja 15.3. klo 10 Hurraa!-festivaali. Woltti ry & Tanssiryhmä Täpinä: Elävät Kuvat. Katso Savoy-teatterin 17.3. ohjelmatiedot. Kesto n. 45 min, yli 3-vuotiaille. Liput 4/3 €.

 17.3. klo 10 ja 18.3. klo 10 Hurraa!-festivaali. Siivet ry Glitterbird -työryhmä: Tähtitaivastempelli. Katso Malmitalon 12.3. ohjelma. Esitys on sanaton. Kesto 35 min, 0–3-vuotiaille. Liput 3 €.

 19. ja 20.3. Kotimaisen lasten- ja nuortenteatterin näyteikkuna. Lisätietoja: www.hurraa.org

Vuotalo

Mosaikkitori 2, Avoinna ma–to 10–20, pe–la 10–16. Lipunmyynti p. 310 88411, Lippupalvelu ja puoli tuntia ennen esityksiä ovelta. www.kulttuuri.hel.fi/vuotalo.

● **21.2. klo 18** Maanantaileffa: Cold Mountain. Amerikan sisällissodan kynnyksellä saapuu kaunis Ada Monroe isänsä kanssa pieneen vuoristokylään Amerikan eteläosassa. Ada rakastuu nuoreen puuseppään, mutta romanssista tulee lyhyt, koska Inman joutuu lähtemään sotaan. K15. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

 21.2. klo 10 Lumikki ja seitsemän kääpiötä. K7, puhuttu suomeksi. Klo 12 Harry Potter ja Azkabanin vanki. K11.

 22.2. klo 10 Nalle Puh – sydämellisiä tarinoita. S, puhuttu suomeksi. Klo 12 Kummituskartano. K11.

 23.2. klo 10 Monsterit Oy. K7, puhuttu suomeksi. Klo 12 Paahde. K11.

 24.2. klo 10 Pinokkio. S, puhuttu suomeksi. Klo 12 Bean – äärimmäinen katastrofielekku. K6.

 25.2. klo 10 Prinsessa Ruusunen. K8, piirretty. Klo 12 Lizzie McGuire – Popstar.

26.2. klo 14 Karhunpoikia ja jänöjusseja. Nukketeatteri Sytyt Ja Anna Hanski. Annan sairaalla karhunpoika-nukella on tylsää. Anna kertoo piristykseksi tarinoita jänöjussin mäenlaskusta ja Mikki Hiiren merihädästä. Anna Hanskin ja Juha Laukkasen esitys perustuu G. Malmstenin lastenlauluhiin. 2–6-vuotiaille, kesto 25 min. Liput 4 €.

● **28.2. klo 18** Maanantaileffa: Lost in translation. K11. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

● **1.3. klo 13** Senioritanssit. Kalle Partanen Trio. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

● **2.3. klo 19** Los Apartementos. Vuosaaren taiteilijatalon housebändi kahvila Pokkarissa. Vapaa pääsy, A-oikeudet.

● **4.3. klo 19** Maalisjazz. Pentti Hietanen Jazz Ensemble solistinaan Johanna Iivanainen. Liput 10/8 €.

● **5.3. klo 19** Anneli Sari orkestereineen. Piaf ja muita tunnettuja chansoneja sekä slaavilaisia romansseja. Liput 21/18 €, ennakkomyynti: Vuosaaren Suomalainen Kirjakauppa ja Lippupalvelu.

● **7.3. klo 18** Maanantaileffa: Koirankynnen leikkaaja. K11. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

 12.3. klo 15.30 Hurraa!-lastenteatterifestivaalin avajaiset. Vapaa pääsy.

 12.3. klo 16 ja 14.3. klo 10 Hurraa!-festivaali. Sutina-ryhmä: Karhu, joka putosi tähdistä. Vauhdikas esitys marssittaa lavalle myös suden ja monta muuta metsän eläimä. Luvassa on eläimellistä menoa, soittoa ja laulua kynsin hampain! Kesto 45 min, yli 6-vuotiaille. Liput 4/3 €.

● **14.3. klo 18** Maanantaileffa: Starsky & Hutch. K11. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

● **15.3. klo 13** Senioritanssit. Duo Janne Ahonen. Liput 2 €, puoli tuntia ennen ovelta.

● **17.3. klo 19** Absoluuttinen Nollapiste – omalaatuinen sekoitus 1970-luvun proge-sävyjä ja Suomirockia. Klubi-ilta, A-oikeudet. Liput 10/8 €.

 19.3. klo 17 Hurraa!-festivaali. Ransu ja Haitulan keskiviikko. Katso Malmitalon 20.3. ohjelmatiedot. Yli 3-vuotiaille, kesto 45 min. Liput 4 €.

Nallen kuvalla merkityt esitykset ovat lapsille ja lapsenmielisille.

Toimitus kokoaa kalenterin painottaen Helsingin kaupungin organisoimia tapahtumia. ● Lisätietoja Helsingin tapahtumista löytyy osoitteesta <http://www.helsinki.aktivist.fi>. ● Toimitus ei vastaa ohjelmaan tulleista muutoksista. ● Seuraavaan 10.4. ilmestyvään Helsinki-infoon tarkoitettujen tapahtumatiedot pyydetään lähettämään toimitukseen 4.3. mennessä.

Kiran Thakhar ja Strings-yhtye 11.3. Savoy-teatterissa.

Kuva Helsingin kaupungin kuvopankki, kuvassa Gardenia-Helsinki

Gardenian kevät

Perheretki Seurasaareen

Maanantaina 21. helmikuuta kello 12–14 koko perheen opastetulla talvilomaretkellä pääsee katsomaan kesyjä tiaisia, sorsia ja oravia. Retkelle voi ottaa mukaan pulkan sekä eläimille pähkinöitä. Perheretkelle lähdetään bussin 24 päätepysäkiltä Seurasaarentien ja Tammisaarentien risteyksestä (Eniro-kartta 51/DG-77) kello 12. Retken järjestävät Helsingin ympäristökeskus ja Gardenia-Helsinki. Ei ennakkoilmoittautumista.

Luontoharrastusta lomalaisille

Lomalaisille on tarjolla kahtena päivänä ohjelmaa luontoharrastuksen parissa. Keskiviikkona 23.2. kello 10–14 talvilomalaiset pääsevät tutustumaan luontoon. Aamupäivällä tutustutaan Viikin talveen. Iltapäivällä päästetään luovuus valloilleen luontokoululuokassa talvisen askartelun parissa. Ennakkoilmoittautuminen numeroon 347 8400. Ota omat eväät mukaan. Torstaina 24.2. kello 10–14 lähdetään tutkimusmatkalle sademetsän lämpöön ja eläydytään elämään omalla trooppisella saarella. Päivän aikana kartutetaan myös kädentaitoja, tutustutaan hedelmiin ja mausteisiin sekä niiden matkaan ruokapöytäamme. Omat eväät mukaan. Ennakkoilmoittautuminen numeroon 347 8400.

Lintupöntön rakentamiskurssi

Tule kokoamaan oma tiaispönttö ohjaajan avustuksella lauantaina 26.2. kello 11–13. Pöntön kokoaminen onnistuu lapsiltakin. Kurssimaksu on 5 euroa. Lisäksi tulee tarvikemaksu 10 euroa (10 euroa/perhe + tarvikemaksu 10 euroa/pönttö). Ennakkoilmoittautuminen Gardenian asiakaspalvelun numeroon 347 8400.

Talvikalastusretki Vanhankaupunginlahdelle

Sunnuntaina 27. helmikuuta kello 12–14 opastetulla kalastusretkellä koetaan talvi-

verkot ja nähdään perinteisiä kalastusmenetelmiä. Retkeläisille suositellaan säänmukaisesti lämmintä pukeutumista, loskakelillä kumisaappaita. Retkelle lähdetään Pornaisteniemestä, Matsinsillalta (Jokisuuntien päässä, Eniro-kartta 53/DM-79) klo 12. Retken järjestävät Helsingin ympäristökeskus ja Gardenia-Helsinki. Ei ennakkoilmoittautumista.

Bonsai-työpaja

Lauantaina 5.3. kello 11–14 tutustutaan bonsain kasvatuksen saloihin Mika Myllynevan opastuksella. Mukaan voi ottaa oman puun taimen tai ostaa kasvin paikan päällä. Kurssimaksu on 5 euroa. Ennakkoilmoittautuminen Gardenian asiakaspalveluun numeroon 347 8400.

Ylioppilaskunnan Laulajat

YL:n nelinkertaisen kvartetin konsertti järjestetään 10.3. kello 19. Ohjelmistossa on muun muassa romanttisia lauluja uudelleen sovitettuna. Liput 17/13 euroa ennakoon Gardenian asiakaspalvelun numerosta 347 8400.

Yrttikurssi

Kolmen tunnin kurssilla tutustutaan yrttien maailmaan taimikasvatuksesta sadonkorjuuseen keskiviikkona 16.3. kello 17.30–19.30. Kurssilaiset saavat mukaansa muutaman yrtin pikkutaimen. Osallistumismaksu on 10 euroa. Ennakkoilmoittautuminen Gardenian asiakaspalvelun numeroon 347 8400.

Palmuopastukset

Pääsiäisviikon opastetuilla kierroksilla perehdytään Gardeniassa kasvaviin palmuihin 21.–23.3. päivittäin kello 13 ja 14. Opastuksiin voi osallistua sisäänpääsymaksun hinnalla.

● Gardenia, Koetilantie 1, Viikki, puh. 347 8400, www.gardenia-helsinki.fi. Sisäänpääsymaksut: 3,50/2/1,80 euroa, perhelippu 8 euroa.

Ala kaveriksi tai auttajaksi

Kampin palvelukeskus välittää vapaaehtoisapua Helsingin eteläisellä suuralueella asuville ikäihmisille. Keskus etsii nyt uusia vapaaehtoisia. He voivat valita auttamiseen käyttämänsä ajan: se voi olla yhtä hyvin tunti viikossa kuin kuukaudessa.

Vapaaehtoisia tarvitaan esimerkiksi saattajiksi terveyskeskukseen tai virastoon. Ikäihmiset kaipaavat juttukaveria ja ulkoiluseuraakin.

Vapaaehtoinen puolestaan saa auttamisesta hyvän mielen ja uusia ystäviä.

- Kampin palvelukeskuksen vapaaehtoisvälitys, Salomonkatu 21 B, arkisin klo 8–16, kysy Kirsti Alénia.
- Puhelinpäivystys ma, ke ja pe klo 12–15 numerossa 694 3995 (muulloin soittopyyntö tai viesti vastaajaan).

Kotihoito aloitti

Helsingin kaupungin kotipalvelu ja kotisairaanhoito yhdistyivät kotihoidoksi vuoden alussa. Kotihoito pitää huolta kotona asuvien vanhusten lisäksi täysi-ikäisistä vammaisista, toipilaista ja pitkäaikaissairaista heidän kotonaan.

Uudistuksen jälkeen jokaiselle kotihoidon asiakkaalle nimetään vastuuhoitaja ja -tiimi, jotta asiakasta hoitaisivat samat tutut ihmiset. Kotihoitoa annetaan viidellä palvelualueella eli eteläisellä, keskeisellä, läntisellä, pohjoisella ja itäisellä alueella. Kotihoitotiimeihin kuuluu terveyden-, sairaan-, lähi-, perus- ja kodinhoitajia, kotiavustajia ja kotipalvelun ohjajia. Ruotsinkielisillä on omat tiimit.

Kotihoidouudistus on neljän vuoden kokeilu. Uudistuksella pyritään siihen, että palvelu sujuisi tehokkaammin kuin aiemmin, jolloin kotipalvelut tuotti kaupungin sosiaalitoimi ja kotisairaanhoidon palvelut terveystoimi.

Oppia arjen akatemiasta

Kampin palvelukeskuksessa on juuri alkanut Arkipäivän akatemia -luentosarja. Se keskittyy ikäihmisen arjen sujumiseen nyt ja tulevaisuudessa. Kaikille avoimien ja maksuttomien luentojen aiheina ovat muun muassa talous- ja lakitieto sekä sosiaalipalvelut ja nykytekniikka. Sarja jatkuu syksyllä. Sarjan pää-

tyttyä aktiivisesti mukana olleet voivat osallistua arpajaisiin, joissa on palkintoina luentojen aiheisiin liittyvää kirjallisuutta.

- Tiedustelut Kampin palvelukeskuksesta, puh. 310 44511 tai 310 44516 (Salomonkatu 21 B, Kampin metroaseman lähellä).

Eiran sairaala 100 vuotta

Lars Sonkin suunnittelemassa Jugendsalissa voi maaliskuussa tutustua toisen kuuluisan jugendkohteen historiaan ja nykypäivään. Sonkin käsialaa on myös vuonna 1905 valmistunut, yhä alkuperäisessä käytössään oleva Eiran sairaala.

Yksityislääkärien aloittama toiminta on jatkunut Laivurinkatu 29:ssä jo sata vuotta. Vaikka tämä Helsingin päänähtävyykseen lukeutuva Eiran maamerkki onkin ulkokuoreltaan aivan entisensä, on sairaala-

latekniikkaa modernisoitu useaan otteeseen vastaamaan nopeasti kehittyvän lääketieteen vaatimuksia. Näyttelyssä on esillä myös huippumodernin leikkaussalin uusinta laitteistoa.

Ari Kallinen ■

- Eiran sairaala 100 vuotta
Näyttely Jugendsalissa (11.3.–10.4.), Pohjoisesplanadi 19. Auki ma–pe klo 9–17 ja su 11–17. Vapaa pääsy.

Den vilda hopen i egen eftis

De är ganska vilda, ganska pratsamma och väldigt påhittiga. **Alexander Högström** har fullt upp med att hålla reda på dem. Men han gillar att vara "eftisfarbror", det vill säga leda gruppen på tolv pojkar som har förmånen att få gå på svensk eftermiddagsvård i anslutning till den egna skolan och de egna hemkvarteren i Munksnäs.

Klockan halv ett samlas de på skolgården vid Munksnäs lågstadium. De är Alexander Högström och **Robin, Mauritz, Sebastian, Dennis, Kenneth, Thomas, Oscar, Roy, Robert, Alex** och två som heter Max.

Alexander Högström är 21 och de andra är åtta. De andra går på tvåan i lågstadiet och är i den åldern då tänderna ser ut att vara ett nummer för stora, då mössan tenderar att glida över ögonen och då vantarna tenderar att försvinna.

Alexander Högström slutade för sin del skolan "för länge sen", som han säger. Men han har hunnit arbeta med barn i alla åldrar i bland annat Åbo och Solna i Stockholm. Någon egentlig barnavårdsutbildning har han inte men han har lärt sig en hel del av sin mamma Ancha Högström som bland annat har lett det öppna daghemmet på Drumsö i många år.

Alexander Högström är dessutom särskilt lämpad att ta hand om just tolv pojkar i åtta års åldern. Han idrottar och sportar med det mesta och orkar och ids busa och bråka, spela och träna med den vilda hopen.

Fast han är sträng också. Så när någon av pojkarna sparkar en annan ryter han till och högt. Resultatet låter inte vänta på sig. Det är slutbråkat direkt.

Alexander Högström tog över gruppen när skolorna började efter jullovet men han har redan hunnit bygga upp en viss rutin. Efter samlingen klockan halv ett läser pojkarna läxor och halv två blir det mellanmål.

– Smörgås och frukt, flingor med mjölk eller någonting motsvarande, säger han.

Efter mellanmålet är gruppen huvudsakligen ute men "eftisfarbror" har ordnat med tid för innebandy i gymnastiksalen i högstadiet i Munksnäs.

– Vi håller också till i parken bakom lågstadiet. Vi spelar fotboll, åker till Sporthallen i Tölö och så ska vi åka skridsko. Meningen är också att simma men då får jag sällskap av några föräldrar. I simning är gruppen för stor för en enda vuxen.

Alexander Högström har också ägnat sig åt den brasilianska kampdansen Capueiro och den ska han lära pojkarna. Pojkarna hoppar upp och ner av iver och de har bara lovord att komma med.

– Det bästa med Alexander är att han inte är alls försiktig med oss. I skolgymnastiken får vi aldrig göra några volter men på eftis är det ok, säger Robin, Mauritz, Sebastian, Dennis, Kenneth, Thomas, Oscar, Roy, Robert, Alex och två som heter Max och fortsätter:

– Alexander är bäst. Skriv det!

De berättar också att det är förbjudet med egen mobiltelefon och gameboyspel på eftis. Och ingen klagar. I själva verket är det sådan full rulle på eftis att ingen hinner tänka på att ringa eller spela.

• Eftermiddagsverksamheten pågår varje vardag till klockan fem och avgiften är 32 euro i månaden. Det är svenska socialservicebyrån som står för den.

✚ **Glada grabbar. Alexander Högström och hans pojkar på eftis.**

Foton Leif Weckström

Två kvinnor om kvinnlighet

Foto Leif Weckström

Upp och ner, ner och upp. Ungefär så där som det är i verkliga livet. Om livet, om att vara kvinna och om kärlek, längtan, ilska, glädje, om utseende, kroppen och blicken handlar föreställningen Skinfood.

Skinfood utgår från två unga kvinnor, skådespelerskorna **Sonja Ahlfors** och **Joanna Wingren** som vill väcka debatt, locka till skratt och ge publiken något att tänka på.

De hade en idé och sedan tog de kontakt med både tidigare lärare vid teaterhögskolan och tidigare studiekompisar i samma högskola.

Resultatet är en föreställning på knappt en timme bestående av fragment som bildar en helhet. Innehållet är roligt och absurt, groteskt och kvinnligt.

– Här finns alla element och framförallt sådant som ger nya aspekter på begreppet kvinnlighet, säger Sonja Ahlfors.

Det är en två kvinnors föreställning, en föreställning med andlöst snabbt tempo. Kvinnornas sitter, ligger, kryper, krälar, klättrar och rör på sig på alla möjliga och omöjliga sätt. Koreografin och rörelsemönstret förstärker såväl texten som kaval-kaden av bilder.

– Vi vill forska i kvinnan och i blicken hon får. Det handlar både om att se och bli sedd. Om blicken på sig själv och blicken på andra, säger Ahlfors och Wingren och fortsätter:

– Vi utgår från en kvinnlighet som vi känner men vi går också in på en kvinnlighet som vi inte känner men som vi söker och är nyfikna på.

Bakom koreografin står **Liisa Pentti** som undervisar vid teaterhögskolan. För bara några veckor sedan repeterade gruppen i Brages festlokal på Kaserngatan.

– Vi möttes några gånger i december och efter årsskiftet har vi arbetat med att svetsa samman texten och koreografin, säger Pentti.

Texten är av **Ann-Luise Bertell** och **Kim Gustafsson**.

Skinfood hade premiär på Verandan i Luckan den 10 februari och föreställningarna fortsätter till slutet av februari. Följande föreställningar återstår, lördagen den 19, tisdagen den 22, onsdagen den 23, fredagen den 25 och lördagen den 26 februari. Samtliga kl. 20. Inträde 12 euro, 10 euro med Hbl-kort och 7 euro för studerande. Adressen är Simonsgatan 8.

Solkatter, ögonstenar och andra ord på Annegården

Kan man krama en solkatt och hur kotäck är en dammråtta? Håller en svärfar på och svär jämt och vad gör i såfall en svärmor? Kan man verkligen bo i en trea och finns det ögonstenar bland alla andra stenar på stranden?

Språket och alla dess ord är som ett enda äventyr. Det finns roliga ord och lessna ord, knasiga ord och tokiga ord och ord som är påhittiga och tankvärda. Språket är upplevelser, insikter och inläring.

Barn brukar upptäcka de mångtydiga orden medan vuxna ofta bara tar dem för givet. Det vanliga är ju att prata på utan att reflektera över innebörden i ord som solkatt och ögonsten, svärfar och dammråtta.

Det är skojiga ord som Annegårdens utställning handlar om. Den öppnar i mars och det är uttryckligen till barn som den riktar sig till. Meningen är att leka med ord, låta barnen se och smaka på orden och både underhålla och tankeväcka. Främst är utställningen avsedd för barn över 6 år och lågstadiel elever men också större barn och vuxna ska ha behållning av den.

Inom ramen för utställningen ordnar man med ordverkstäder vissa tisdagar och fredagar i mars. Annegården uppber ingen avgift för ordverkstäderna.

● Annegården ligger vid Annegatan 30 och Solkatter och ögonstenar kan man ta del av mellan första och sista mars. Öppet må–fre 9–18, lö–sö 11–17.

Finlandssvensk film i Malms kulturhus

Malms kulturhus visar i vår flera filmer med finlandssvenska förtecken. Det är fråga om ett samarbete mellan kulturcentralen och finlandssvenskt kulturcentrum.

Filmserien Den öppna dörren kom i gång redan i januari men fortsätter fram till slutet av april.

På vårens program står följande:

Torsdagen den 24 februari visas Elina – som om jag inte fanns av **Klaus Härö**. Filmen handlar om 9-åriga Elina som efter en lång sjukdom får börja skolan på nytt och hamnar direkt på kollisionskurs med sin nya stränga lärarinna. Filmen har rönt internationell uppmärksamhet och belönats på flera filmfestivaler.

Torsdagen den 10 mars visas **Claes Olssons** Underbara kvinnor vid vatten. Den bygger på **Monika Fagerholms** roman och handlar om 60-talet, om sommargrannarna i skärgården, Isabella och Rosa och deras familjer.

Torsdagen den 17 mars visas Män kan inte våldtas av **Jörn Donner**. Filmen utgår från **Märta Tikkanens** uppmärksammade roman.

Torsdagen den 31 mars är det dags för två dokumentärer av **Ulrika Bengts**. Riksväg 8 är road-movie där regissören kör genom Österbotten längs riksstigen som hon själv kallar för världens tråkigaste. Den andra dokumentären heter I lånta skor genom Sahara och den handlar om **Palle Hagmans** affärer under åren 1916–1974.

Torsdagen den 14 april visas Jaga Jordan och Malbik som representerar finlandssvensk kortfilmsproduktion. Båda kortfilmerna är av

Arn-Henrik Blomqvist. Jaga Jordan bygger på verkligheten och handlar om unga människor i kläm mellan en lysande framtid och tunga droger. Malbik är en tragikomisk road-movie om en ung finländare som liftar med två islänningar på Island.

Torsdagen den 28 april kulminerar sviten av finlandssvensk film i gamla finlandssvenska upplysningsfilmer från 50-talet. Filmerna ingår i det finlandssvenska nykterhetsförbundets samlingar och teman som man uppmärksammar tittaren på är alkoholens skadliga inverkan och trafikvett.

Samtliga filmföreläsningar är klockan 17.30 och inträdet är fritt.

Malms kulturhus finns vid Nedre Malms torg 1 när tågstationen.

Film för barn i Malms kulturhus

Torsdagen den 31 mars kl. 9.15 och kl. 10.15 blir det knattebio med Berättelser från Mumindalen – Förtrollade körsbär och Häxan. Onsdagen den 13 april kl. 14 ges Rasmus på luffen av **Astrid Lindgren**.

Torsdagen den 14 april kl. 9.15 och 10.15 Knattebio med Mullvadens äventyr.

Onsdagen den 27 april kl. 14 Barnens ö.

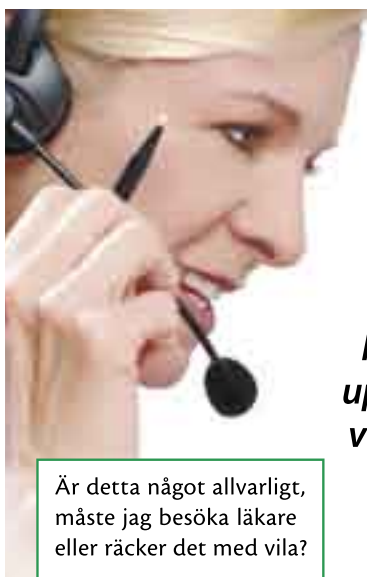
Torsdagen den 25 maj kl. 14 Mitt liv som hund av **Lasse Hallström**.

Inget inträde men platserna ska bokas i förväg på 310 80834.

Studier på finska? Stadia är ett alternativ i stan

Den finskspråkiga yrkeshögskolan Stadia, som Helsingfors stad upprätthåller, erbjuder en hel del alternativa utbildningsprogram. Vid Stadia finns 29 olika utbildningsprogram och yrkeshögskolan är en av de största i landet med 9 250 studerande och 550 lärare.

Utbildningsriktningarna är kultur, kosthåll, hälsovård, teknik, kommunikation och socialsektorn. Om studier och Stadia hittar man numera svenskspråkig information på nätet. Adressen är www.stadia.fi och klicka på det svenska alternativet.

10023

hälsorådgivning

Ring (09) 10023 alltid då du behöver uppgifter om hälsovårdstjänster eller vårdanvisningar för någon sjukdom.

Hälsovårdare och sjukskötare svarar på samtal dygnet runt, konfidentiellt med sakkännedom. Till priset för ett vanligt telefonsamtal.

Är detta något allvarligt, måste jag besöka läkare eller räcker det med vila?

Svarar alltid.

Esbo · Grankulla · Helsingfors · Vanda · HNS

Pärlor för stora och små på Verandan

Pärlor, pärlsmucken och historier om pärlor står på Verandans program i vår och det är både för barn och vuxna som **Ennikki Elguiraoui** berättar om pärlor.

Tisdagen den 1 mars kl. 18–20 är temat för föredraget, som är avsett för vuxna, historier och pärlor och pärlhistorier.

Onsdagen den 2 mars kl. 18–21 blir det workshop med pärlor, pärlsmucken och pärlteknik från olika kulturer.

Och lördagen 12 mars kl. 11–13 är temat Lek med pärlor och då är programmet avsett för alla åldrar.

Annat program på Verandan för barn i vår är:

Lördagen den 12 mars kl. 13 Saftsalong: Stjärnfall. Interaktiv improvisationsteater för barn.

På scenen står **Ken Eklöf**, **Paul Holländer** och **Susanna Ringbom** medan **Janne Mansikka** står för musiken. Från 4 år, intäde 5/4 euro.

Barnteaterfestivalen Hurraa, se skild notis om festivalen.

Lördagen den 9 april kl. 12–15 Saftsalong: Filmskoj för barn. Det blir finlands-svenska barnfilmer av **Ulrika Bengts**, **Bettina Björnberg**, **la Falck**, **Mona Leo**, **Camilla Mickwitz** och **Antonia Ringbom**. Från 3 år och uppåt. Inget inträde.

Söndagen den 10 april kl. 17 teater Nasse: Nasse hittar en stol. **Anna Hultin** och **Nina Hukkinen** spelar **Sven Lindqvists** pjäs för barn i åldern 3–8. Biljetter 5/4 euro.

Program på Verandan för vuxna:

Torsdagen den 10 mars kl. 19 Djävla karl! **August Strindbergs** liv och skapande. Om män, kvinnor och roller i ett gästspel av teater Geist. Texten är av **Agneta Elers-Jarleman** och regin av **Lilli Sukula-Lindblom**. På scenen står **Wasker Lindblom** medan **Tarja Ryyänen** sitter vid pianot. Biljetter 10/8 euro.

Torsdagen den 17 mars kl. 15 matiné-konsert med musik av **Cornelis Vreeswijk**. **Anders Grönroos** och **Anders Östling** tolkar Vreeswijks oförglömliga visor. Biljetten kostar 4 euro och inkluderar kaffe.

Lördagen den 2 april kl. 11–02 blir filmfest som pågår i femton timmar. Temat är kort- och dokumentärfilm och med finns allt från filmvisning, filmare och finansieringsråd till gäster, diskussion och annat som intresserar alla som sysslar med film eller är intresserade av film. Bakom filmfesten står Luckan och Verandan. Finlandssvenskt filmcentrum, kulturcentralen, Filmpool Svenskfinland och Råfilm. På Verandan och biograf Andorra. Biljetter via Luckan.

6–28 april blir det åter improvisationsteater och sopplunch i oemotståndlig kombination, Stjärnfall á la carte med **Anja Bargum**, **Ken Eklöf**, **Mikaela Hasán**, **Paul Holländer**, **Niklas Häggblom**, **Kristofer Möller**, **Susanna Ringbom** och **Elisabeth Öhman**. Inträdet på 15/12 euro inkluderar soppan med bröd. Det är bäst att boka biljetter i förväg på tel. 170862. Föreställningar kl. 12–13.

Program på Rastis för vuxna:

Lördagen den 5 mars kl. 19 arrangeras en sydamerikanska afton med **Vivi-Ann Sjögren** som berättar om Mexico och tillreder mexikansk mat. Duo Milonga del Norte står för de sydamerikanska rytmerna. Biljetter 15/12 euro och det inkluderar sydamerikanska smakbitar.

Söndagen den 13 mars filmföreläsning med Frostären och Jul i stallet i **Åke Lindmans** filmatisering av **Anni Blomqvists** romaner del 3–4. Inträde 2/1 euro.

Söndagen den 10 april kl. 13 Vargavinter och Vägen från Stormskäret är fortsättningen på Åke Lindmans film på Anni Blomqvists romaner.

Onsdagen den 13 april Subfrau Acts som är en föreställning för unga över 15 år.

Runebergskväll på Caisa

En diktkväll för att ära **Johan Ludvig Runeberg** ordnas måndagen den 21 februari kl. 17 på kulturcentret Caisa på Mikaelsgatan 17 C. Det blir dikter från världens alla hörn med nya svenska dikter av **Gerd-Peter Löcke** som presenteras med **Henrik Nymalm** vid flygeln.

Hipp hurraa för barnteatern

Barnteaterfestivalen Hurraa sprider sig över hela stan och under många dagar i mars kan man välja och vraka bland föreställningarna. På programmet står också en hel del på svenska som man kan se i Rastis, Annegården, Malms kulturhus och Gamlasgården.

Söndagen den 13 mars kl. 16 blir det premiär på barnteatern Olycka & Elände. Det är en turnépjäs som berättar om rädslor och om att bestäma sina rädslor. Texten och regin är av **Tove Appelgren** och på scenen ses **Carl-Gustaf Wentzel**. Föreställningen är avsedd för barn över sju år och första föreställningen ges i Rastis i Nordsjö.

På Hurraa-festivalens program på svenska står också Grisen som glömde att han var en

Foto Jyrki Tervo. Grisen som glömde att han var en gris

gris. Den spelas i Malms kulturhus, Gamlasgården och Annegården. Det är en glad familjepjäsa som även smättningar som treåringar har behållning av. ■

I rollerna **Ann-Luise Bertell** och **Wasker Lindholm**. Texten är av **Harriet Abrahamsson** och regin av **Mikaela Hasán**. Det är fråga om gästspel från Wasa teater. På Malms kulturhus ges Grisen som glömde att han var gris onsdagen den 16 mars kl. 10, på Gamlasgården ges den torsdagen den 17 mars kl. 10 och på Annegården fredagen den 18 mars kl. 10.

Vinterkul på sportlovet

Svenska ungdomsgården ordnar vecka 8 med det svenskspråkiga sportlovsprogrammet, Vinterkul på Rastis i Nordsjö.

Det är fråga om sportlovsaktiviteter både inne och ute och programmet är upplagt för 9–15-åringar. Man ska ha med sig egen matsäck. Anmälningsdagen gick ut den 12 februari men det lönar sig att ringa och höra sig för på tel. 341 2963.

Sportlovsveckan omfattar program mellan klockan nio och fem och avgiften är 20 eller 25 euro beroende på om man har medlemskort till ungdomsgården eller inte. Helsingfors stads kulturcentral deltar i arrangemangen.

Sportlovsveckan börjar den 21 februari och första dagen blir det bland annat en konsert av Sås och Kopp. Till den är hela familjen välkommen och inträdet är 5 euro utom för dem som deltar i Vinterkul.

Tisdagen den 22 blir det både skridskåkning och trolleriföreställning.

Den 23 februari ordnas en utflykt till Kallviksstranden och senare på eftermiddagen blir det filmföreläsning på Rastis.

Torsdagen innehåller snöskulpturtävlan, playstation på dansmattan, sport och sällskapsspel. Fredagen den 25 februari bjuder på både olika uteaktiviteter och väggklättring.

Medelhavet på Riddaregatan

Svenska litteratursällskapetets årligen återkommande serie föreläsningar fortsätter i vår under temat Studia Mediterranea och det är uttryckligen Medelhavet som inspirationskälla i vår kultur som föreläsningarna belyser.

I vår startade serien i januari och nu återstår tre föreläsningar som infaller den 11 och 25 april samt den 9 maj. Tidpunkten är alltid kl. 18 och något inträde uppbärs inte.

Måndagen den 11 april föreläser **Pauline von Bonsdorff** under rubriken **Alvar Aaltos** italienska hemresa. Estetiska utmaningar på campusområdet i Jyväskylä. Samma kväll har **Kim Björklund** rubriken Ett stop tavastländsk kärnmjolk bredvid

en bicciera Asti Spumante – arkitekterna **Hilding** och **Eva Ekelunds** stora italienska resa.

Måndagen den 25 april föreläser **Carl-Henning Wijkmark** om Den filosofiske resenären medan **Thomas Henrikson** talar om Ön som förtärdes av havet – **Göran Schildt** och **Leros**.

Måndagen den 9 maj är rubriken Antikens arv i den finska klassicismens arkitektur och föreläsare är **Henrik Lilius**. Samma kväll berättar **Lars-Johan Stiernstedt** om Vår man i Rom. Överintendent **Carl Fredric Fredenheims** italienska resan 1787–1790.

Svenska litteratursällskapet finns vid Riddaregatan 5 i Kronohagen.

Arkitektonisk pärla fyller 100 år

Uppdraget var att skapa en trivsamt och vacker sjukhusmiljö. Arkitekten **Lars Sonck** tog beställningen på allvar och ritade en arkitektonisk pärla som står kvar i hörnet av Skepparegatan och Fabriksgatan. I år fyller byggnaden 100 år. Och sjukhuset är fortfarande sjukhus.

Det var en grupp finlandssvenska läkare som lät bygga Eira sjukhus som sedan gav namn åt jugendstadsdelen på andra sidan om Skepparegatan.

Läkarnas strävan var att åstadkomma en sjukhusmiljö som skulle vara fjärran från det traditionella sjukhusets långa och mörka korridorer och allmänt trista och sterila omgivning.

Lars Sonck lyckades undvika både korridorer och tristess och skapade hemtrevliga rum, mysig alkovert och spännande vinklar och vrår. Det heter att han lyckades alltför väl i sin arkitektur. Patienterna stortrivdes visserligen men personalen var inte alls alltid lycklig över

lokaliteterna som inte var de mest praktiska med tanke på verksamheten. Enligt sägnen var Sonck till och med rädd för personalens kritik när han själv togs in på sjukhuset 1948.

Eira sjukhus byggdes 1905 och förstörades senare i några etapper. Under de gångna åren har sjukhuset byggts om i flera omgångar för att motsvara dagens krav på sjukhusvård. I dag är byggnaden skyddad.

Kirurgi och förlossningar var genrer som Eira sjukhus gjorde sig känd för. Numera föds inga barn på sjukhuset men på sjukhuset verkar bland annat specialister på handkirurgi, ögonkirurgi, plastikkirurgi och flera andra former av kirurgi samt urologi, gynekologi, barnsjukdomar, cancersjukdomar, hjärtsjukdomar och neurologi samt ortopedi.

Eira sjukhus historia och verksamhet i dag presenteras på en utställning i vår i Jugendsalen vid Norra esplanaden 19. Utställningen om sjukhuset pågår mellan 11 mars och 10 april.

Foto Leif Weckström

Kiireetöntä hoitoa määräajassa

Maaliskuun alusta 2005 tulee voimaan lakiuudistus, jonka mukaan kansalaisten tulee saada kiireetömät tutkimukset ja kiireetön hoito määräajassa terveyskeskuksessa ja sairaalassa. Kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan aina heti.

Pystyäkseen tarjoamaan kaupunkilaisille terveyspalveluja lain määrittelemässä ajassa Helsingin terveyskeskus palkkaa yli 30 uutta lääkäriä ja useita kymmeniä uusia hoitajia. Lisäksi terveyskeskus uudistaa lääkäreiden ja hoitajien työnjakoa, tehostaa puhelinpalvelujaan sekä uusi puhelintekniikkaansa.

Lisätietoja maaliskuun alusta voimaan tulevista lakiuudistuksista, joista julkisuudessa on käytetty myös termiä hoitotakuu, löytyy sosiaali- ja terveysministeriön internetsivuilta www.stm.fi sekä terveysasemilla ja apteekeissa jaettavasta esitteestä Kiireettömään hoitoon määräajassa.

Oma terveysasema palvelee helsinkiläisiä

Helsinkiläisten ensisijainen hoitopaikka on oma terveysasema. Hoidon tarve arvioidaan yleensä ajanvarauksen yhteydessä joko puhelimesta tai paikan päällä. Hoidon tarpeen arvioi useimmiten hoitaja tai muu terveydenhuollon ammattilainen.

Terveysasemat ovat auki arkisin klo 8–16 sekä yhtenä päivänä viikossa klo 8–18. Terveysasemien yhteystiedot löytyvät Eniron puhelinluettelosta kohdasta Helsingin kaupunki/Terveyskeskus/ Terveysasemat ja terveyskeskuksen internetsivuilta www.hel.fi/terveyskeskus.

Tietoa oikeista hoitopaikoista samoin kuin sairauksien hoito-ohjeita saa myös terveysneuvontapuhelimesta numerosta 10023 joka päivä ympäri vuorokauden. Terveystietojen hoitajat ja sairaanhoitajat numerosta vastaavat ammattitaidolla ja luottamuksellisesti tavallisen puhelun hinnalla.

Päivystyspalvelut kiireellistä lääkärinapua tarvitseville

Arkisin klo 8–16 kiireellistä lääkärinapua saa omalta terveysasemalta ja muina aikoina terveyskeskuspäivystyksestä. Terveyskeskuspäivystys on tarkoitettu vain niille, joiden tutkimus ja hoito ei voi odottaa seuraavaan arkipäivään. Terveyskeskuspäivystys on auki arkisin klo 16–22 ja viikonloppuisin ja pyhinä klo 8–22.

- Malmin terveyskeskuspäivystys, Malmin sairaala, Talvelantie 6, puh. 310 67468

- Marian terveyskeskuspäivystys, Marian sairaala, Lapinlahdenkatu 16, rakennus 15 C, puh. 310 63231

- Lasten terveyskeskuspäivystys (alle 16-vuotiaat), Lastenkliniikka, Stenbäckinkatu 11, puh. 471 76733

Öisin klo 22–08 päivystävät sairaaloiden päivystyspoliklinikat.

Hammashoidossa on siirrytty keskitettyyn ajanvaraukseen

Hammashoidon tarve arvioidaan ajanvarauksen yhteydessä. Tarkempi hoidon arvio tehdään vastaanottokäynnillä, jolloin myös aloitetaan kiireellisin hoito. Jos potilaalla ei ole kiireellistä hoidon tarvetta, hän jää hoitojonoon ottamaan jatkohoitoa.

Kunnallisia palveluja täydentävät yksityishammaslääkäripalvelut. Kela korvaa potilaalle noin 35–40 prosenttia yksityishammaslääkärin antaman hammashoidon kustannuksista.

Ajanvaraukset oman asuinalueen ajanvarausnumeroon ma–to klo 8–18 ja pe klo 8–16. Aikojen peruutukset ilmoitetaan samaan numeroon kaikkina aikoina.

Hammashoidon ajanvarausnumerot asuinalueittain:

- Eira, Haaga, Kaivopuisto, Kamppi, Kannelmäki, Katajanokka, Kruununhaka, Konala, Kuusisaari, Laakso, Lauttasaari, Lehtisaari, Malmin kartano, Meilahti, Munkkiniemi, Munkkivuori, Pikku-Huopalahti, Pitäjänmäki, Punavuori, Ruoholahti, Ruskeasu, Suomenlinna, Töölö ja Ullanlinna. Puh. 310 51400

Piirros: Arto Nyssönen

Hammaslääkäripäivystys viikonloppuisin ja pyhinä

- Alppila, Hakaniemi, Harju, Koskela, Kumpula, Käpylä, Linjat, Merihaka, Maunula, Oulunkylä, Pakila, Paloheinä, Pasila, Pirkkola, Siltasaari, Sörnäinen, Vallila ja Vanhakaupunki. Puh. 310 53500

- Jakomäki, Latokartano, Malmi, Pihlajamäki, Puistola, Pukinmäki, Suutarila, Tapanila, Tapaninvainio ja Viikki. Puh. 310 53438

- Itäkeskus, Jollas, Herttoniemi, Herttoniemenranta, Kivikko, Kontula, Kulosaari, Kurkimäki, Laajasalo, Marjaniemi, Mellunmäki, Meri-Rastila, Myllypuro, Puotila, Roihuvuori, Santahamina, Tammisalo, Vartiokylä, Vesala ja Vuosaa-ri. Puh. 310 61450

- Laakson päivystävä hammashoitola. (Laakson sairaala, Lääkärintie 8 S) La–su ja pyhinä klo 8.30–14. Yhteydenotto puhelimitse puh. 310 47450 etukäteen on toivottavaa.

- Tietoja päivystävistä yksityishammaslääkäreistä saa terveysneuvontapuhelimesta 10023 ympäri vuorokauden.

10023

terveysneuvonta

Soita (09) 10023 aina kun tarvitset tietoa terveyspalveluista tai sairauksien hoito-ohjeita.

Sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat vastaavat joka päivä 24h, ammattitaidolla ja luottamuksellisesti. Tavallisen puhelun hinnalla.

Onko tämä vakavaa, tarvitaanko lääkäreitä vai auttaako lepo?

Vastaa aina.

Espoo · Helsinki · Kauniainen · Vantaa · HUS

Ammattitaidon maailmanmestaruuskisat toukokuussa

Vuoden 2005 WorldSkills -ammattitaidon maailmanmestaruuskilpailut järjestetään Helsingissä 26.–29.5. Kisoihin osallistuu 800 kilpailijaa 40 maasta. Virallisia kilpailulajeja on 34. Kisoihin odotetaan yli 100 000 kävijää. Kaupungin opetusvirasto on mukana kilpailujen järjestelyissä muun muassa valmentamalla oppaita Helsingin lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista sekä toteuttamalla kisojen tietoteknisen infrastruktuurin. Helsingin palvelualueen oppilaitos vastaa pukuompe- lun ja hiusmuotoilun järjestämisestä.

Helsingin ammatillisten oppilaitosten opiskelijat menestyivät hyvin Turussa tammikuussa järjestetyissä Taitaja 2005 -kisoissa. Helsingin

tekniikan alan oppilaitokseen tuli kaksi kultamitalia, **Janne Lehtola** autokorinkorjauksessa ja **Henri Koivisto** automaalauksessa voittivat omat lajinsa. Helsingin palvelualueen oppilaitos saavutti kolmannen sijan kondiittorikilpailussa. Kisoissa nähtiin myös muita hyviä helsinkiläissuorituksia.

Taitaja on vuosittain järjestettävä valtakunnallinen nuorten ammattitaitokilpailu. Kilpailuun voivat osallistua kaikki kilpailuvuonna 20 vuotta täyttävät ammatillisessa peruskoulutuksessa – oppilaitoksissa tai oppisopimuk-sella – opiskelevat nuoret. Taitaja-kisojen parhailta on mahdollisuus päästä WorldSkills -kilpailuihin.

Tunteen kaupunki

Sanottiin aamulla hei, kun astuttiin ovesta Sulos. Vielä vähän uneliaasti, tekoreippaasti. Matkalla kohti koulu- tai työpäivää. Ei siinä sen kummempaa. Illalla taas nähtäisiin tai ehkä jo iltapäivällä.

Muistathan ostaa maidot ja vähän perunoi- ta, kotimatalla, sanottiin päivällä puhelimes- sa. Olit unohtanut märän pyyhkeen myttyyn lattialle. Taas. Minä otan lihapullat pakkases- ta. Meille tuli keskiviikkoillaksi palaveri. Jää- kaapin alahyllyllä on kullannupulle välipalaa. Pus pus. Hei ja moi.

Mutta kun laskettiin luuri alas, painettiin linja poikki, toistui jotakin joka oli ollut jo aamulla. Jokin nipisti vatsan pohjalla, puristi kurkunpääs- sä, kihelmöi ihon pinnalla. Ei, ei se ollut se eili- sillan pizzan pala tai puoli pulloa olutta. Se oli melkein kuin... Jokin viisti posken pintaa alas, lämmin, suolainen. Mitä tämä on? Yksinäinen kumma, kyynel. Tulikuumaa. Allerginen reaktio kai. Vai... melkein kuin... kaihoa.

Illalla taas nähtiin, huokaistiin uupunut hei, miten päivä meni, joka ele ja sana oli tuttu, hau- kotuttavan turvallinen, arjen kyllästämä. Ja kui- tenkin. Oli pakko nielaista, vetää henkeä. Ääni värähti kesken lauseen, sortui... Varmaankin flunssan ensi merkkejä.

Mutta kun aamulla käsi osui ulko-oven kah- vaan, oli poskella taas kyynel, toinen, kolmas, katse jo täynnä kaipuuta, joka-aamuinen hei juuttui kurkkuun, kuristi.

Kohta päiväkotien eteisissä ja porteilla nähtiin outoja näytelmiä. Ällistyneet lapset katsoi- vat naulakon vaatemereen päänsä hukuttavia lii- kutuksen tärisyttämiä isiään, portin reunasta tukea ottavia kyynelkuohun peittämiä äitejään. Omia kyyneleitään pidättelevät lastenhoitajat raastoivat pienokaiset vanhempien sylistä. Tei- dän on nyt vain pakko mennä töihin herra Vir- tanen. Reippaasti vaan liikkeelle rouva Nurmi.

Mitä tämä oli? Oliko edellisen illan keho TV- elokuva, rakastavaisten sokeroitu, keinomakea loppusuudelma, venytetty sinfoniaorkesterin pauhulla paisutetut jäähyväiset, enkelkiharoi- dun pikkupojan lausuma ”äiti”, koko tunteen nostatuksen alkeellisin, siirappisin arsenaali, jäänyt johonkin mielen reunamille kiinni, va- lunut sitten yön pimeydessä mielen pohjaker- roksiin. Kasvanut, paisunut. Synnyttänyt tämän kummallisen, keinotekoisen tunteen.

Keinotekoisen? Vai päinvastoin? Avannut jo- takin. Paljastanut.

Sillä eikö jokainen huoleton käden heilautus ollut samalla hyvästijättö. Iäksi.

Kuva Juha Ilonen

Sitä se saattoi olla, myönsi nyt moni, yksi vää- rä liike auton ratissa, aivojen verenkierron mo- nitasoristeyksessä, yksi tänne avaruuden perä- kylään eksynyt meteoriitti. Sinä olisit poissa tai minä. Tai me kaikki.

Ei. Ei se ollut edes siitä kiinni. Ei tarvittu ka- tastrofia, kohtausta, kompastumista. Yhtäkkiä kaikki sen ymmärsivät. Jäähyväiset olivat lo- pulliset, aina, joka hetki.

Sillä jokainen kädenheilautus pyyhki maail- man mennessään. Joka hetki oli tienhaara, siinä oli uuden, toisen siemen. Muutos joka alkoi pie- nestä, erkaneminen joka jokaista lopulta odotti. Illalla kotiovelle kohtaisi kaksi muukalaista.

Kuinka olikaan ennen voitu elää niin kuin unessa? Kuinka ei ollut tajuttu?

Bussipysäkeillä, kadunkulmissa, toimistoi- sa, tehdassaleissa, tavarataloissa, huoltoasemien kuppiloissa, pellon pientareilla, oppilaitoksissa, rakennustyömailla ja taistelukentillä toistui sa- manlainen näky. Kaksi katsetta kohtasi, usein toisilleen aivan vieraita. Pelkkä silmänräpäys riitti, ihminen näki toisen ihmisen, väistämä- tön kauhea sidos. Päätepysäkillä bussinkuljet- taja ja matkustaja peittivät kasvonsa käsiinsä, toisen osa oli lähteä, toisen jäädä. Vihollinen katsoi vihollista miinakentän yli, silmä silmän katseen syliin sulkien.

Jossakin maantien laidalla kauppamatkus- taja pusersi huoltoaseman hoitajan lujaan loh- duttomaan syleilyyn, kaksi olkapäätä oli pian märkänä kyyneleistä.

Elää on surra, yritti toinen lohduttaa. Toinen nyökkäsi, jäähyväiset tuolle hetkel- le, ikiajoiksi.

Suru on elämä.

● Kaupunkitarinan kirjoittaja on helsinkiläinen kirjailija ja vapaa kirjoittaja Markus Nummi. Kuvittaja on helsinkiläinen arkkitehti Juha Ilonen.

Helsinki Klezmer-festival 31.3.–2.4. Savoy-teatterissa

● **31.3. kello 19.30** The Cracow Klezmer Band (Puola). Tämä 1997 perustettu nuorten muusikko- jen kokoonpano on yksi Puolan luovimmista klez- merorkestereista. Dynaamisten sävellystensä ja oi- valtavien sovitustensa ansiosta yhtye on juutalai- sen musiikin uuden aallon mielenkiintoisimpia il- miöitä. Liput 24/20 €.

● **1.4. kello 19.30** Der Mames Klezmer & Frei- lach Mit Kneidlach. Der Mames Klezmer on syn- tynyt Suomen Klezmer-yhdistyksen järjestämissä jameissa soittavista muusikoista. Yhtye sovittaa it- se kaikki kappaleensa. Perustamisestaan vuodes- ta 1998 lähtien Freilach Mit Kneidlach on osallis-

tunut monille festivaalille. FMK on ensimmäisenä suomalaisena klezmer-yhtyeenä pitänyt konserte- ja ulkomailla. Liput 24/20 €.

● **2.4. kello 19.30** Harkov Klezmer Band. Harkov Klezmer Band (Ukraina/Saksa) on perustettu vuon- na 1999 Ukrainassa. Yhtyeen keulakuva Stanislav Rayko on esiintynyt ja pitänyt klezmer-mestarikurs- seja ympäri maailmaa.

● Liput 24/20 €. Festivaaliin liittyy maksuttomia yleisöluentoja Savoy-teatterissa.
● Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46-48, p. 169 3703, www.kulttuuri.hel.fi.

The Cracow Klezmer Band, kuva Andrzej Kramarz

Kuva SA-kuva

Lukijakilpailu

Helmikuussa 61 vuotta sitten Helsinki koki kolme niin kutsuttua suurpom- mitusta, kun Neuvostoliitto yritti murskata kaupungin. Tehokkaan ilmatorjunnan an- siosta Helsinki pelastui tuholta. Silti noin 150 henkilöä sai surmansa ja yli 350 haa- voittui. Lisäksi yli sata rakennusta tuhou- tui ja yli 320 vaurioitui.

Mikä katu tuhoutuneine rakennuksineen on kuvattu helmikuussa vuonna 1944?

Vastaukset pyydetään lähettämään vii- meistään 7.3. osoitteella Helsinki-info, ”Lu- kijakilpailu”, PL 1, 00099 Helsingin kau- punki tai sähköpostilla [leena.seitola@hel. fi](mailto:leena.seitola@hel.fi) -osoitteeseen. Muistathan liittää vas- taukseen postiosoitteesi mahdollista pal- kintoa varten.

Vastaus edelliseen kilpailuun

Viimeksi kysyttiin paikkaa, jossa kaksi hel- sinkiläisnuorta oli hiihtämässä sata vuot- ta sitten.

Kuvassa talviurheilua harrastettiin nykyi- sessä Katajanokan puistossa, ja taustalla näkyi Rahapaja savupiippuineen sekä niin kutsuttu Norrmenin linna, joka purettiin En- so-Gutzeitin marmorilaatikon tieltä.

Martti Helminen ■

● Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voit- tajaksi **Aimo Nissi**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.

Kuva Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkisto

Tilojen taikuri

Kun kaupungin koulurakennus tai sairaala jää tyhjäksi, kaupungin tilakeskuksen toimitilatarkastaja Erik Nieminen miettii, mitä talolle tehdään. Nieminen niitti mainetta, kun Helsingin kaupungin Nikkilän mielisairaala Sipoossa muuttui idylliseksi jugend-asuntoalueeksi.

Erik Nieminen suostuu haastatteluun sillä ehdolla, että hänestä henkilönä ei puhuta. Nieminen on rauhallinen ja perusteellinen mies. Haastattelun aluksi hän alkaa piirtää kaa-viota. Ensin suuri ympyrä: ”Tässä ovat kaikki kaupunkikonsernin tilat, yhteensä vajaat seitsemän miljoonaa neliötä”, Nieminen aloittaa ja jakaa ympyrän lohkoihin.

”Kaksi pilkku kahdeksan miljoonaa neliötä kuuluu kunnallisille vuokra-asunnoille, jotka elävät omaa elämäänsä. Reilut miljoona neliötä vievät kaupungin liikelaitokset: satama, liikennelaitos, Helsingin energia ja Helsingin vesi... Liikelaitokset omistavat itse oman rakennuskantansa”, Nieminen luennoi ja tarkistaa silmälasiansa yli, pysyväkko toimittaja perässä.

”Entisen kiinteistöviraston talo-osaston ja nykyisen tilakeskuksen varsinaisia heiniä ovat reilut kaksi ja puoli miljoonaa neliötä, josta karkeasti neljäsosan haukkaavat koulut, neljäsosan terveysasemat ja sairaalat, neljäsosan päiväkodit ja muut sosiaalitoimen tilat. Viimeinen neljäsosa kuuluu kulttuurille: neliönsä tarvitsevat kirjastot, Finlandia-talo, kaupunginteatteri, hallintokorttelit, nuorisotilat, työväenopistot, kulttuuri-asiainkeskukset, taidemuseot...”

Prosentit pyörivät toimittajan päässä vinhaa vauhtia.

Asuntolasta asunnoiksi

Koulut, päiväkodit, terveystoimi ja muut kaupungin palvelut tarvitsevat tilansa. Näitä tiloja vuokrataan, ostetaan, myydään, huolletaan, korjataan, puretaan. Tästä kaikesta vastaa nyt keskitetysti tilakeskus, jossa Nieminen hoitaa kaupungin omasta käytöstä vapautuneiden kiinteistöjen uudelleenjärjestelyjä ja myyntejä.

Niemisellä oli näppinsä pelissä esimerkiksi silloin, kun Helsingin energian entinen keskusvarasto Annala Vanhassa kaupungissa muutettiin taide- ja viestintäalan oppilaitokseksi, kun Mäkelän koulusta Mäkelän- ja Sturenkadun risteyksessä tuli Kauppaoppilaitos tai kun liikennelaitokselta vapautuneet tilat Töölön Humalistonkadulla muuttuivat Kulttuuritehdas Korjaamoksi.

”Ollakseen mukavaa työnteon pitää olla hauskaa”, kiteyttää Nieminen työn filosofiansa. Arkipäivän kontaktien kirjo on laaja: kaupungin ihmiset, rakennuttajat, rahoittajat, urakoitsijat, tilan tarvitsijat, järjestöt, yritykset. Lisäksi työssä pääsee tutustumaan syvällisesti kaupungin ja eri tahojen toimintaan ja ajattelutapoihin.

Etsitään oikeaa omistajaa

Tämän hetken kuuma tilakysymys on Lapinlahden sairaala. Muutaman kuukauden sisällä ratkeaa, tuleeko mielenterveysjärjestöjen suunnittelemasta toimintakeskuksesta totta. ”Näkövammaisilla on keskuksensa Itäkeskuksessa, kuulovammaisilla Haagassa, ja allergikot ovat saaneet Allergiatalon Pikku-Huopalahteen. Mielenterveyden toimintakeskus olisi luontevaa jatketta tälle helminauhalle”, Nieminen tuumaa.

Tilakeskuksen tehtävänä on tuottaa tiloja, jossa kuntalaiset saavat palveluja. ”Emme ole kiinteistösjointaja. Olemme luvanneet myydä rakennukset järjestöille samalla hinnalla kuin ostimme ne HUS-kuntayhtymältä neljä vuotta sitten.”

Rakennuskaupoissa raha on tärkeä mutta ei ainoa näkökulma. ”On tärkeää saada rakennukset oikeaan omistukseen”, Nieminen toteaa. ”Uudella omistajalla pitää olla intressi investoida rakennuksiin, jotta ne voisivat hyvin ja säilyisivät. Rakennus voi parhaiten, kun samanhenkinen toiminta jatkuu.”

Tulevaisuudessa Nieminen saanee pohdittavakseen, mitä tehdään Marian sairaalalle, kun HUS saa valmiiksi Meilahteen

uuden sairaalatornin. Kun Vuosaaren uusi satama valmistuu vuosikymmenen lopulla, Sörnäisten sataman ja Jätkäsaaren rakennuskanta siirtyy tilakeskukselle. Uusien asuin- ja työpaikka-alueiden rakentaminen kestää pari vuosikymmentä ja alueita kannattaa odotusaikana käyttää hyödyksi. ”Ainakin siellä on huikeita asfalttikenttiä”, Nieminen hahmottelee.

Mielisairaalastä pikkukaupungiksi

Erik Nieminen niitti mainetta, kun Helsingin kaupunki ja Sipoon kunta loivat Itäisen Jokipuiston pikkukaupungin vanhalle Nikkilän sairaala-alueelle. Asukkaat ovat todella ylpeitä jugend-tyylisistä uniikkikämpistään. ”Sairaalan puistoissa on aivan oma tunnelmansa. Itsekin istuskelin puistonpenkillä monta kertaa ja mietin, mitä nämä rakennukset ovat nähneet elämänsä aikana ja mitä tulevat näkemään”, Nieminen sanoo.

Kun alueen suunnittelu oli kuumimmillaan, toimitilatarkastajan työajasta puolet kului Nikkilässä. ”Myydäkseen jotakin täytyy ensin tietää mitä myy. Sipoon kunnan kanssa käytiin kymmeniä, jos ei satoja palaveria. Minun tehtäväni oli aluksi rakentaa yhteistyötä, jonka avulla Helsinki ja Sipoo yhdessä saivat alueen heräämään henkiin”, Nieminen kertoo. Nyt myös Röykän sairaalan myynti Nurmijärvellä on loppusuoralla. ”Jos kaikki etenee toivotulla tavalla, pääsee Valkoinen Linna -työnimeä käyttävä virkistytymis- ja työhyvinvointikeskus rakenteille vielä tänä vuonna.”

Punavuoresta Maunulaan

Mutta kuka on mies rakennusten takana? Anelevalla käskylä Nieminen suostuu haastattelun lopuksi kertomaan jotakin itsestään. ”Näin päivänvalon vuonna 1952 juuri ennen olympialaisten avajaisia. Ymmärsivät juhlistaa syntymääni!”

Perhe asui Hernesaarenkadulla Punavuorella, ja läheisen Suomi-filmistudion pojat nappasivat pojan filmiin Pekka ja

Pätkä lastenvahteina. Roolissaan vuoden vanha Nieminen istui rattaissa ja söi lakua. Kasvuvuodet kuluivat Maunulassa, jossa talo oli kakaroita pullollaan. Jalkapallo- ja jääkiekkojoukkueet saatiin helposti kasaan – samoin kuin tehokas porukka kiusaamaan talonmiestä.

”Meillä oli haasteellinen talkkari, josta oli vastusta”, Nieminen kiittää. Nykyisen Keskuspuiston metsät sopivat oivasti sota- ja piiloleikkeihin. Maunulan kavereita hän tapaa vielä silloin tällöin pihvin tai tuopin ääressä, ja joskus muistellaan menneitä veneretkellä tai jääkiekkomatsissa.

Merellinen lintukoto

Nieminen kävi asumassa Puotilassa ja Tapaninvainiolla kunnes päätyi Tammisaloon parikymmentä vuotta sitten.

”Tammisalo on oikea lintukoto. Olen hurahtanut veneilyyn ja pienvenesatama on sadan metrin päässä.”

Nieminen ei juuri Helsingillä hehkuta. ”En ole kaupungissa kuljeksija. Jos pitäisi keskustassa yksi ilta väkisin viettää, niin että pois ei pääsisi, tallailisin ehkä Kisahallin tienoilla ja Töölönlahden rannoilla, ja kävisin Finlandia-talon puistossa muistelemassa nuoruusajan pesäpallokenttää”, Nieminen sanoo. Pelit ovat Niemiseltä jääneet, mutta poika pelaa jääkiekkoa yhtä hullun innostuneesti kuin isä nuorena.

Erik Nieminen luki itsensä Lappeenrannassa rakennusinsinööriksi yhdyskuntatekniikasta. Uralle mahtuu myös Kaapelitehtaan ensimmäinen toimitusjohtajuus vuosina 1991–1992.

”Tehtäväni oli ottaa rakennus haltuun teknisenä vekottimena ja laittaa villinä kukoistava vuokraustoiminta aisoihin. Talossa ei ollut yhteisesti sovittuja käyttäytymistapoja ja käytiin muassa muassa riitoja siitä, kuka oikein on taiteilija, pitääkö kuulua Taiteilijaseuraan vai riittääkö, että julistautuu taiteilijaksi. Mitäpä tällainen insinööriplanttu olisi voinut noihin kiistoihin sanoa.”

Tiina Tikkanen ■

Kuva Jukka Uotila

■ **Hesperian sairaalan tornit Pohjoisella Hesperiankadulla tehtiin aikanaan sairaalan työntekijöiden asuntoloiksi, ja nyt niistä tehdään normaaleja asuntoja. ”Tilojen tyhjänä pito maksaa paljon, ja siksi turhiksi käyneistä rakennuksista pitäisi päästä eroon nykyistä nopeammin”, kauppoja hoitava Erik Nieminen sanoo.**